

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	Rådet	
2001/C 17/01	Rådets resolution af 14. december 2000 om pædiatriske lægemidler	1
2001/C 17/02	Rådets konklusioner om netbaseret registrering af informationer vedrørende de nyeste tendenser og mønstre inden for narkotikamisbrug og blandingsmisbrug og dertil knyttede risici	2
	Kommissionen	
2001/C 17/03	Euroens vekselkurs	3
2001/C 17/04	Meddelelse fra Kommissionen — Forsyningspligtigheder i Europa	4
2001/C 17/05	Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for Kontrol med Fusioner og Virksomheds- overtagelser på sit 66. møde den 25. august 1999 om et udkast til beslutning vedrø- rende sag IV/M.1532 — BP Amoco/Atlantic Richfield ⁽¹⁾	24
2001/C 17/06	Meddelelse om ophør af antidumpingforanstaltninger	25
2001/C 17/07	Meddelelse om bekræftelse af ægtheden af underskrifter tilhørende tjenestemænd ved Kontoret for Harmonisering det Indre Marked (Varemærker og Design)	25
	Den Europæiske Investeringsbank	
2001/C 17/08	Adfærdskodeks for god forvaltningsskik for Den Europæiske Investeringsbanks ansatte i deres forbindelser med offentligheden	26

II *Forberedende retsakter*

.....

Informationsnummer

Indhold (fortsat)

Side

III Oplysninger

Kommissionen

2001/C 17/09	Ændring af bekendtgørelse om licitation over restitutionen ved udførsel af rug til alle tredjelande	28
2001/C 17/10	Ændring af bekendtgørelse om licitation over restitutionen ved udførsel af blød livede til alle tredjelande undtagen en række AVS-lande	28

I

(Meddelelser)

RÅDET

RÅDETS RESOLUTION

af 14. december 2000

om pædiatriske lægemidler

(2001/C 17/01)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION

1. ERINDRER OM, at der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Fællesskabets politikker og aktiviteter; Fællesskabets indsats, der skal være et supplement til de nationale politikker, skal være rettet mod at forbedre folkesundheden og forebygge sygdomme og lidelser hos mennesker samt imødegå forhold, der kan indebære risiko for menneskers sundhed;
2. NOTERER SIG, at næsten 20 % af Fællesskabets befolkning, dvs. 75 millioner personer, er mellem 0 og 16 år;
3. KONSTATERER, at børn med hensyn til behandling har særlige karakteristiske træk, der varierer med alderen og bevirker, at børn i de fleste tilfælde ikke kan sidestilles med voksne. Når lægemidler gives til børn, har de en anden farmakokinetik og virkning samt andre bivirkninger. Lægemidler beregnet til børn skal desuden have en tilpasset lægemiddelform, der gør indgivelsen deraf let og sikker;
4. KONSTATERER, at en stor del af de lægemidler, der anvendes til børn, ikke er blevet vurderet specifikt med henblik på pædiatrisk anvendelse og således måske ikke opfylder de krav til kvalitet, sikkerhed og virkning, der gælder for lægemidler til voksne;
5. KONSTATERER, at ordinerings af lægemidler til børn således meget ofte sker uden for rammerne af markedsføringstilladelsen; da der desuden kun foreligger få oplysninger vedrørende pædiatrisk lægemiddelovervågning, kan anvendelsesikkerheden i denne befolkningsgruppe ikke dokumenteres med overvågningsundersøgelser efter markedsføringen;
6. ERKENDER, at tilvejebringelsen af pædiatriske lægemidler vanskeliggøres på grund af problemer i forbindelse med den farmaceutiske og kliniske udvikling. De nødvendige forsknings- og udviklingsomkostninger tjenes ikke ind, da kun få børn i hver aldersklasse rammes af de forskellige sygdomme;
7. MENER, at udviklingen af pædiatriske lægemidler og kliniske forsøg, der involverer børn, kan give anledning til specifikke etiske betænkeligheder, og at børn skal nyde særlig beskyttelse;
8. MENER, at alle medlemsstaterne står over for denne problematik, og at en europæisk indfaldsvinkel vil byde på fordele på det epidemiologiske plan, hvad angår folkesundheden og i økonomisk henseende;
9. OPFORDERER DERFOR KOMMISSIONEN TIL snarest muligt at fremsætte passende forslag i form af incitamenter, forskrifter eller andre støtteforanstaltninger med henblik på klinisk forskning og udvikling under hensyn til de etiske aspekter af kliniske forsøg, der involverer børn, for at såvel nye lægemidler som lægemidler til børn, der allerede markedsføres, i fuldt omfang bliver tilpasset denne befolkningsgruppes særlige behov, idet der også tages hensyn til internationalt anerkendte normer for beskyttelse af mindreårige i forbindelse med lægevidenskabelig forskning.

Rådets konklusioner om netbaseret registrering af informationer vedrørende de nyeste tendenser og mønstre inden for narkotikamisbrug og blandingsmisbrug og dertil knyttede risici

(2001/C 17/02)

Rådet for Den Europæiske Union vedtager følgende retningslinjer for netbaseret registrering af informationer vedrørende de nyeste tendenser og mønstre inden for narkotikamisbrug og blandingsmisbrug og dertil knyttede risici:

1. I medfør af Den Europæiske Unions narkotikastrategi (2000-2004) og den handlingsplan, der er vedtaget for at gennemføre den, er det ønskeligt at oprette et system, der gør det muligt at få hurtigere kendskab til de nyeste tendenser og mønstre inden for narkotikamisbrug og blandingsmisbrug og dertil knyttede risici.
2. I betragtning af de informationssystemer, der findes i de enkelte medlemsstater og på europæisk plan, er det ikke på indeværende tidspunkt nødvendigt eller ønskeligt at oprette nye strukturer, nye netværk eller nye finansielle forpligtelser for medlemsstaterne.
3. Man bør så vidt muligt tage udgangspunkt i Reitox-nettet, der blev oprettet ved Rådets forordning (EØF) nr. 302/93 af 8. februar 1993 om oprettelse af et europæisk overvågningscenter for narkotika og narkotikamisbrug (EONN).
4. Reitox-nettets virksomhed kan udvikles i to retninger:
 - overvågning af de nyeste tendenser og mønstre inden for narkotikamisbrug og blandingsmisbrug og dertil knyttede risici
 - hurtig videregivelse af disse informationer til offentlige myndigheder, fagfolk og aktører inden for forebyggende arbejde, så de kan iværksætte de relevante præventive foranstaltninger hurtigst muligt.
5. Dette vil kræve, at de nationale kontaktpunkter inden for Reitox-nettet er i stand at udnytte data fra andre berørte organer eller netværk (nationale lægemiddelagenturer, institutter for folkesundhed og netværk af sundhedspersoner, foreninger til forebyggelse af narkomisbrug, hospitalslaboratorier, retsmedicinske/kriminaltekniske institutter osv.).
6. EONN og Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA) opfordres til inden for rammerne af deres respektive mandater i fællesskab at definere en ramme for et vedvarende samarbejde inden for deres kompetenceområder med henblik på at udveksle relevante informationer på europæisk plan om det potentielle omfang af misbrug og de risici, der er knyttet til brug og/eller blandingsbrug af psykoaktive stoffer. Europol bør inddrages i arbejdet inden for rammerne af sit mandat for at give oplysninger om de nyeste tendenser med hensyn til ulovlig narkotika-handel.
7. Interesserede medlemsstater og relevante nationale og europæiske agenturer (EONN, EMA osv.) opfordres til at deltage i et pilotprojekt, der finansieres over fællesskabsbudgettet, og som drejer sig om udveksling af informationer om de nyeste tendenser og nye mønstre inden for narkotikamisbrug og blandingsmisbrug. Pilotprojektet skal også for et tidsrum på 18 måneder fastlægge de betingelser, der både hvad angår det finansielle og med hensyn til hvilke stoffer, projektet skal omfatte, er nødvendige for at kunne udveksle sådanne informationer imellem et større antal lande.
8. Kommissionen og medlemsstaterne opfordres til at undersøge, hvordan disse mål kan nås.

KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

18. januar 2001

(2001/C 17/03)

1 euro	=	7,4671	danske kroner
	=	8,927	svenske kroner
	=	0,6385	pund sterling
	=	0,9404	amerikanske dollar
	=	1,4196	canadiske dollar
	=	111,28	japanske yen
	=	1,5283	schweizerfranc
	=	8,227	norske kroner
	=	80,11	islandske kroner ⁽²⁾
	=	1,693	australske dollar
	=	2,1052	new zealandske dollar
	=	7,448	sydafrikanske rand ⁽²⁾

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

⁽²⁾ Kilde: Kommissionen.

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN**Forsyningspligtigheder i Europa**

(2001/C 17/04)

RESUMÉ

Forsyningspligtigheder er et centralt element i den europæiske samfundsmodel. EF-traktatens nye artikel 16 bekræfter disse ydelsers plads blandt Unionens fælles værdinormer og deres rolle med henblik på at fremme social og territorial samhørighed. Disse almennyttige tjenesteydelser, der tillige bidrager til at forbedre den europæiske økonomis konkurrenceevne, udbydes i en økonomisk sammenhæng, der er karakteriseret ved bestandig markedsudvikling og teknologiske forandringer. Globaliseringen af handelen, virkeliggørelsen af det indre marked og den hurtige teknologiske udvikling gør det i stigende grad nødvendigt at åbne nye sektorer for konkurrence. Det er på denne baggrund, at Det Europæiske Råd i Lissabon anmodede Kommissionen om at ajourføre sin meddelelse fra 1996 om forsyningspligtigheder i Europa.

Det henhører i første række under de offentlige myndigheder på det relevante lokale, regionale eller nationale plan i fuld gennemsigtighed at definere, hvad de forstår ved forsyningspligtigheder, og hvordan de skal varetages. Fællesskabets opgave består i — under anvendelse af traktatens regler og de til rådighed stående instrumenter — at sikre, at ydelserne med hensyn til kvalitet og pris bedst muligt imødekommer brugernes — og mere generelt borgernes — behov.

I visse sektorer, hvis omfang og netværksstruktur naturligt giver dem en europæisk dimension, er der allerede truffet foranstaltninger på fællesskabsplan. Denne meddelelse informerer om de positive virkninger af denne indsats for forsyningspligtighedernes tilgængelighed, kvalitet og prisoverkommelighed i de pågældende sektorer.

De hidtidige erfaringer bekræfter, at traktatens konkurrenceregler og bestemmelser vedrørende det indre marked er fuldt ud forenelige med høje forsyningspligtstandarder. Under særlige omstændigheder, navnlig når markedskræfterne alene ikke kan sikre en tilfredsstillende opfyldelse af forsyningspligten, kan de offentlige myndigheder pålægge tjenesteudbydere forpligtelser til offentlig tjeneste og om nødvendigt indrømme dem specielle eller eksklusive rettigheder og/eller etablere en specifik finansieringsordning.

Medlemsstaterne og de berørte tjenesteudbydere har brug for juridisk sikkerhed, og derfor præciseres såvel anvendelsesområdet for konkurrencereglerne og bestemmelserne vedrørende det indre marked som kriterierne for deres anvendelse. Det skal understreges, at disse regler kun finder anvendelse, hvis der er tale om økonomiske aktiviteter, som påvirker handelen mellem medlemsstater. Forsyningspligtighedernes forenelighed med reglerne — i de tilfælde, hvor disse finder anvendelse — vurderes primært på grundlag af følgende tre principper:

- neutralitet med hensyn til de tjenesteudbydende virksomheders offentlige eller private status
- medlemsstaternes frihed til at definere, hvad de forstår ved forsyningspligtigheder — underlagt kontrol af, at definitionen ikke er behæftet med tydelige fejl
- proportionalitet, dvs. krav om, at konkurrencerestriktioner og indskrænkninger af det indre markeds friheder er begrænset til, hvad der er strengt nødvendigt for at sikre en effektiv opfyldelse af forsyningspligten.

I takt med udviklingen, og efterhånden som Kommissionen høster flere erfaringer med anvendelsen af konkurrencereglerne og bestemmelserne vedrørende det indre marked, vil den fremkomme med flere oplysninger, der kan bidrage til at afklare forholdene.

Meddelelsen udstikker desuden perspektiver for, hvorledes Fællesskabet i partnerskab med lokale, regionale og nationale myndigheder på grundlag af artikel 16 kan udvikle en proaktiv politik på EU-plan med henblik på at sikre, at alle europæiske borgere har adgang til de bedst mulige ydelser.

1. INDLEDNING

1. I 1996 forelagde Kommissionen en meddelelse om forsyningspligtigheder i Europa ⁽¹⁾, hvori forsyningspligtighedernes bidrag til at nå Den Europæiske Unions vigtigste mål understregedes. Kommissionen anbefalede, at der blev indsat en henvisning til dette område i EF-traktaten. De begrebsdefinitioner ⁽²⁾, synspunkter og mål, der er angivet i meddelelsen fra 1996, vedrørende ydelseernes fremtidige rolle i forbindelse med virkeliggørelsen af det indre marked, er stadig gyldige i dag. Denne meddelelse er således en ajourføring af meddelelsen fra 1996.
2. Siden offentliggørelsen af den første meddelelse har situationen udviklet sig på en række områder. Som foreslået af Kommissionen indførte Amsterdam-traktaten en henvisning til forsyningspligtighedernes rolle. EF-traktatens nye artikel 16 anerkender, at forsyningspligtigheder indtager en central plads blandt den europæiske samfundsmodels grundlæggende værdier, og at der skal tages hensyn hertil ved udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets foranstaltninger og politikker, hvorved forsyningspligtigheder får status af et traktatfæstet princip:

»Med forbehold af artikel 73, 86 og 87 og i betragtning af den plads, som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager i Unionens fælles værdinormer, og den rolle, som de spiller med henblik på at fremme social og territorial samhørighed, sørger Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområde og inden for rammerne af denne traktats anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver.«.

3. I meddelelsen fra 1996 gav Kommissionen udtryk for den opfattelse, at forsyningspligtigheder langt fra er uforenelige med det indre marked og Fællesskabets konkurrencepolitik, men at der tværtimod er tale om en gunstig indbyrdes påvirkning, der bidrager til at opfylde traktatens grundlæggende målsætninger. Dette samspil skal videreudvikles til gavn for såvel den enkelte borger som for samfundet som helhed.
4. Siden 1996 har markederne, teknologien og brugerbehovene gennemgået en hurtig udvikling. Der er indvundet erfaringer i de sektorer, som på daværende tidspunkt var ved at blive liberaliseret under programmet for gennemførelse af det indre marked. Derudover er der foregået yderligere liberalisering på fællesskabsplan under samtidig sikring — og i nogle tilfælde forbedring — af kvaliteten og brugerbeskyttelsen. I takt med gennemførelsen af det indre marked er der opstået nye spørgsmål vedrørende afgrænsningen af visse tjenesteydelser som tidligere

fortrinsvis blev leveret på et ikke-konkurrencebaseret grundlag, men som nu er genstand for konkurrence eller kan være det. På baggrund af den teknologiske udvikling og i særlig grad informationsfundets fremkomst må det konkluderes, at for nogle af ydelseernes vedkommende er tiden løbet fra en territorial synsvinkel, og at de i stedet bør ansues i et grænseoverskridende perspektiv.

5. På trods af liberaliseringens positive virkninger udtrykkes der fortsat bekymring med hensyn til forsyningspligtigheder og Fællesskabets indsats. På baggrund af den teknologiske udvikling, det generelle lovgivningsmiljø og udviklingen i forbrugerefterspørgslen er borgerne bekymrede for, at forsyningspligtighedernes kvalitet skal blive forringet. Med afsæt i denne usikkerhed hævder etablerede tjenesteleverandører og de offentlige myndigheder, som støtter dem, at gennemførelsen af fællesskabslovgivningen kan bringe den traditionelle organisering og dermed kvaliteten af disse almene tjenesteydelser i fare. Konkurrerende udbydere i den private sektor hævder derimod, at de eksisterende ordninger indebærer en urimelig fordel for de virksomheder, som de offentlige myndigheder har overdraget at levere de pågældende tjenesteydelser, og at ordningerne er i strid med fællesskabslovgivningen.

6. På denne baggrund og efter anmodning fra Det Europæiske Råd i Lissabon — en anmodning, som blev gentaget i Feira — har Kommissionen forpligtet sig til at ajourføre meddelelsen fra 1996. Formålet hermed er dobbelt:

— at bidrage til en yderligere præcisering af de forskellige myndighedsniveaers rolle og af de bestemmelser vedrørende konkurrence og det indre marked, der finder anvendelse på forsyningspligtigheder, med henblik på at imødekomme tjenesteudbydernes ønske om øget juridisk klarhed. Af særlig interesse i den forbindelse er statsstøttereglernes anvendelsesområde

— at videreudvikle de europæiske retlige rammer for forsyningspligtigheder med præcisering af den rolle, som henholdsvis lokale, regionale og nationale myndigheder og Fællesskabet spiller, i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 16.

7. Meddelelsen er inddelt i afsnit. I afsnit 2 redegør Kommissionen for sit syn på de opgaver, som forsyningspligtigheder opfylder. Afsnit 3 giver præciserende oplysninger om anvendelsen af konkurrencereglerne og bestemmelserne vedrørende det indre marked på forsyningspligtigheder. I afsnit 4 præsenteres nogle foreløbige resultater af erfaringerne med anvendelsen af princippet om alment tjenesteudbud i sektorer, der er blevet liberaliseret som led i programmet for gennemførelse af det indre marked. Mere detaljerede oplysninger om situationen i enkelte sektorer findes i bilag I. Afsnit 5 udstikker retningslinjer for den fremtidige indsats med henblik på at øge effektiviteten og

⁽¹⁾ EFT C 281 af 26.9.1996, s. 3.

⁽²⁾ Se bilag II.

forbedre kvaliteten af de forsyningspligttydelser, der indtager så vigtig en plads i den europæiske samfundsmodel.

2. FORSYNINGSPLIGTYDELSESNES ALMENNYTTIGE FORMÅL

8. Fællesskabets politik på forsyningspligtområdet tager først og fremmest hensyn til varetagelsen af almene interesser. Forsyningspligttydelser har desuden stor betydning for den europæiske økonomis konkurrenceevne og for den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed. Som brugere af disse ydelser forventer de europæiske borgere kvalitetsservice til en overkommelig pris. Det er således brugerne og deres behov, der er i centrum for den offentlige indsats på dette område. Fællesskabet sikrer varetagelsen af almene interesser og hensynet til løsningen af almenyttige opgaver.

9. For at varetage deres opgave skal de relevante offentlige myndigheder handle i fuld gennemsigtighed og i et vist omfang præcisere de brugerbehov, som forsyningspligttydelserne tager sigte på at opfylde, hvem der er ansvarlig for at fastsætte og håndhæve de relevante forpligtelser, og hvorledes disse forpligtelser vil blive opfyldt. Der skal træffes foranstaltninger på det relevante niveau — fællesskabs-, nationalt, regionalt eller lokalt — til at fastsætte kriterier for forsyningspligttydelser. Disse foranstaltninger skal nødvendigvis støtte hinanden indbyrdes og være sammenhængende.

10. Brugerbehovene bør defineres bredt. Forbrugernes behov spiller klart en vigtig rolle, idet garanti for universel adgang, kvalitet og prisoverkommelighed er de grundlæggende behov. Der må ligeledes tages hensyn til virksomhedernes behov, idet navnlig små og mellemstore virksomheder er brugere af forsyningspligttydelser. Også mere vidtrækkende mål er af almen interesse for borgerne, såsom:

- et højt miljøbeskyttelsesniveau
- visse befolkningsgruppers særlige behov, bl.a. handicappede og lavindkomstgrupper
- fuldstændig territorial dækning af basale tjenesteydelser i fjerntliggende og sværttilgængelige områder.

11. En række principper kan hjælpe med til at definere brugerkravene til forsyningspligttydelser:

- en klar definition af de grundlæggende forpligtelser til at sikre kvalitetstjenester og et højt niveau af sundheds- og sikkerhedstjenester

— fuld gennemskelighed, f.eks. med hensyn til takster, aftalevilkår, valg og finansiering af tjenesteleverandører

— valg af ydelse og, hvis relevant, valg af leverandør og reel konkurrence mellem leverandører

— forvaltningsorganer, der er uafhængige af tjenesteudbydere, samt sikring af klageadgang og tvistbilæggelsesordninger.

I disse principper kan også indgå repræsentation af brugerne og disses aktive medvirken ved definitionen af ydelserne og valget af betalingsformer.

12. Udbydere af forsyningspligttydelser spiller ligeledes en vigtig rolle og har på grundlag af deres erfaringer meget at bidrage med til den videre udvikling. De bør derfor høres sideløbende med brugerne⁽³⁾. Ved tilrettelæggelsen af høringerne er det vigtigt, at de offentlige myndigheder holder brugernes behov adskilt fra udbydernes.

13. De offentlige myndigheder skal tage stilling til spørgsmålet om, hvordan de sikrer, at de opgaver, de definerer som henhørende under forsyningspligttydelser, udføres i overensstemmelse med en høj kvalitetsstandard og på den mest effektive måde. Valget træffes under hensyn til navnlig:

- ydelsens tekniske og økonomiske karakteristika
- de specifikke brugerkrav
- kulturelle og historiske forhold i den pågældende medlemsstat.

At der eventuelt vælges forskellige midler til sikring af forskellige ydelser — eller endog til sikring af ensartede ydelser, såfremt der gør sig forskellige forhold gældende i medlemsstaterne eller inden for en enkelt medlemsstat — bør derfor ikke opfattes som tegn på inkonsekvens, men tværtimod som tegn på effektivitet.

⁽³⁾ EFS og CEEP har foreslået, at der udarbejdes et charter om forsyningspligttydelser, hvilket udgør et vigtigt bidrag til den igangværende debat om fremtiden for forsyningspligttydelser.

3. FORSYNINGSPLIGTYDELSER OG DET INDRE MARKED

14. Tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse adskiller sig fra almindelige tjenesteydelser ved, at de offentlige myndigheder betragter dem som nødvendige, også selv om markedet ikke har tilstrækkelige incitamenter til at sikre leveringen af dem. Hermed være ikke sagt, at markedet ikke i mange tilfælde vil være den bedste mekanisme til at levere sådanne tjenesteydelser. Mange basale behov, som mad, tøj og bolig, dækkes udelukkende eller i altovervejende grad af markedet. Men hvis de offentlige myndigheder mener, at visse tjenesteydelser er af almen interesse, og at markedskræfterne ikke kan sikre en tilfredsstillende opfyldelse af de pågældende behov, kan de fastsætte specifikke krav til varetagelse af almene interesser i form af en forsyningspligt. Med henblik på opfyldelsen af en sådan pligt kan der indrømmes specielle eller eksklusive rettigheder, eller der kan etableres særlige finansieringsmekanismer. Definitionen af en specifik forsyningspligt-opgave og løsningen af den indebærer ikke en bestemt metode eller organisationsform. Det klassiske eksempel er forpligtelsen til offentlig tjeneste⁽⁴⁾, dvs. en forpligtelse til at levere en bestemt ydelse på hele det pågældende territorium til en overkommelig pris og af ensartet kvalitet, uafhængigt af de enkelte aktiviteters lønsomhed.

15. De offentlige myndigheder kan enten pålægge alle tjenesteudbydere på et givet marked forsyningspligt eller overdrage sådanne tjenesteydelser til en enkelt eller et begrænset antal tjenesteudbydere uden indrømmelse af særlige eller eksklusive rettigheder. På denne måde skabes der størst mulig konkurrence, og brugerne får maksimal frihed med hensyn til valg af tjenesteudbydere. Såfremt kun én eller et begrænset antal tjenesteudbydere, der konkurrerer på et givet marked, har fået pålagt en forpligtelse til offentlig tjeneste, kan det være hensigtsmæssigt at inddrage alle markedsdeltagerne i finansieringen af de nettoomkostninger, der er forbundet med leveringen af forsyningspligt-ydelser, via en afgiftsordning eller en forsyningspligtfond. I så fald er det vigtigt, at den andel, der afholdes af en given virksomhed, står i rimeligt forhold til dens aktivitet på markedet og holdes adskilt fra de andre udgifter, den afholder i forbindelse med sine normale aktiviteter.

16. I dag udbydes offentlige taletelefonitjenester således i hele Fællesskabet i henhold til forpligtelsen til alment tjenesteudbud som fastsat i fællesskabslovgivningen, uanset den fuldstændige liberalisering af telesektoren i 1998. Og

⁽⁴⁾ Begreberne alment tjenesteudbud og forpligtelse til offentlig tjeneste er blevet anerkendt i Domstolens retspraksis (sag C-320/91, Corbeau (1993); sag C-393/92, Almelo (1994)) og udviklet i fællesskabslovgivningen for de tjenester, for hvilke der er indført fælles rammebestemmelser med henblik på oprettelsen af et europæisk indre marked (jf. afsnit 4).

de beslutninger, der i begyndelsen af 1990'erne blev truffet om gradvis liberalisering, var i sig selv en afspejling af markedsudviklingen og den teknologiske udvikling, som betød, at opretholdelsen af særlige og eksklusive rettigheder i denne sektor ikke længere var et effektivt og proportionalt middel til at sikre den indtægt, der var nødvendig, for at tjenesteudbydere kunne opfylde forpligtelsen til alment tjenesteudbud. Selv om Fællesskabets rammeloavgivning giver medlemsstaterne mulighed for at indføre mekanismer med henblik på deling af de omkostninger, der er forbundet med en forpligtelse til alment tjenesteudbud som defineret på fællesskabsplan, har størstedelen af medlemsstaterne ikke fundet det nødvendigt at aktivere sådanne ordninger i betragtning af de relativt lave omkostninger, der er på tale.

17. Visse forsyningspligtigheder egner sig imidlertid ikke til at blive fordelt på flere leverandører; det gælder f.eks. i en situation, hvor kun en enkelt operatør kan sikres økonomisk rentabilitet. Under sådanne omstændigheder indrømmer de offentlige myndigheder sædvanligvis eksklusive eller specielle rettigheder til levering af den pågældende forsyningspligt-ydelse i form af tildeling af koncession for et begrænset tidsrum på grundlag af en udbudsprocedure. Konkurrencen skal i den forbindelse sikre, at de opgaver, der er defineret inden for rammerne af en forsyningspligt, varetages så billigt som muligt for det offentlige.

18. Såfremt ingen af de ovennævnte to løsninger giver mulighed for en tilfredsstillende opfyldelse af forsyningspligten, kan det være nødvendigt at kombinere overdragelsen af den bestemte opgave til én eller et begrænset antal tjenesteudbydere med tildeling eller bibeholdelse af særlige eller eksklusive rettigheder til fordel for den eller de pågældende tjenesteudbydere. I en sådan situation kan de offentlige myndigheder på samme måde, som hvis de eksklusive rettigheder er tildelt på grundlag af en udbudsprocedure, sikre en passende finansieringsform, som giver de udvalgte udbydere mulighed for at løse den opgave, der er pålagt dem.

19. Iagttagelse af EF-traktatens bestemmelser, navnlig af konkurrencereglerne og bestemmelserne vedrørende det indre marked, er fuldt ud forenelig med udførelsen af forsyningspligtigheder. Traktatens artikel 86, særlig artikel 86, stk. 2, er den centrale bestemmelse for så vidt angår vurderingen af, om udførelsen af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse er forenelig med fællesskabsmålene, herunder konkurrencereglerne og det indre markeds friheder. I artikel 86 står der, at:

»1. Medlemsstaterne afstår, for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, som er i strid med denne traktats bestemmelser, navnlig de i artiklerne 12 og 81-89 nævnte.

2. Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet denne traktats bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse.
3. Kommissionen påser, at bestemmelserne i denne artikel bringes i anvendelse, og meddeler, såfremt det er påkrævet, medlemsstaterne passende direktiver eller beslutninger.«
20. For at forstå, hvordan disse bestemmelser berører de ordninger, som de offentlige myndigheder etablerer for at sikre levering af visse offentlige tjenesteydelser, er det nyttigt at eksplicite de tre principper, der ligger til grund for anvendelsen af artikel 86, nemlig neutralitet, frihed til at definere, hvad der forstås ved forsyningspligtigheder, og proportionalitet.
21. Neutralitet med hensyn til virksomhedernes offentlige eller private status er garanteret af EF-traktatens artikel 295. Kommissionen beskæftiger sig ikke med, om en virksomhed, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, er offentlig eller privat. Den kræver således ikke privatisering af offentlige virksomheder. På den anden side finder traktatens bestemmelser, navnlig bestemmelserne vedrørende konkurrence og det indre marked, anvendelse uanset en virksomheds ejerforhold (om den er offentlig eller privat).
22. Medlemsstaternes frihed til at definere betyder, at det primært henhører under medlemsstaterne at definere, hvad de forstår ved tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse på grundlag af de pågældende aktiviteter karakteristika. Denne definition kan kun underkastes kontrol af, at den ikke er behæftet med tydelige fejl. De kan om nødvendigt indrømme specielle eller eksklusive rettigheder til den virksomhed, der har fået i opdrag at levere tjenesteydelserne, regulere dens aktiviteter og i givet fald støtte dem økonomisk. På områder, som ikke er omfattet af fællesskabslovgivning, kan medlemsstaterne i vidt omfang selv udforme deres politikker, som kun kan underkastes kontrol af, at de ikke er behæftet med tydelige fejl. Hvorvidt en tjenesteydelse skal betragtes som en forsyningspligtighed, og hvordan den skal varetages, er spørgsmål, der principielt afgøres lokalt. Kommissionens rolle består i at sikre, at de anvendte midler er forenelige med fællesskabslovgivningen. For at undtagelsen i artikel 86, stk. 2, kan finde anvendelse, skal public service-opgaven under alle omstændigheder være klart defineret og udtrykkeligt overdraget ved en offentlig myndighedsakt (herunder aftaler) ⁽⁵⁾. Dette krav er nødvendigt for at sikre juridisk klarhed og gennemsigtighed i forhold til borgerne,
- ligesom det er en nødvendig forudsætning for, at Kommissionen kan foretage en proportionalitetsundersøgelse.
23. Proportionalitet i henhold til artikel 86, stk. 2, indebærer, at de midler, der anvendes til at varetage en forsyningspligt opgave, ikke må medføre en unødigt skævvridning af handelen. Det skal navnlig sikres, at indskrænkninger i forhold til EF-traktatens regler, især konkurrencerestriktioner og begrænsninger af det indre markeds friheder, ikke går længere end til, hvad der er strengt nødvendigt for at sikre en effektiv løsning af opgaven. Udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse skal sikres, og de virksomheder, der har fået overdraget opgaven, skal være i stand til at bære den byrde og de ekstra omkostninger, der er forbundet hermed. Kommissionens proportionalitetskontrol, der er underkastet Domstolens retlige tilsyn, udøves på en rimelig og realistisk måde, som det fremgår af den måde, hvorpå Kommissionen i praksis anvender de beslutningsbeføjelser, artikel 86, stk. 3 ⁽⁶⁾, giver den.
24. De i artikel 86 fastsatte principper sikrer en fleksibel og kontekstfølsom balance, som tager hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i den enkelte medlemsstat, og til de tekniske muligheder, som kan variere fra den ene sektor til den anden.
25. Erfaringen viser, at almennyttige opgavers forenelighed med konkurrencereglerne og bestemmelserne vedrørende det indre marked kan sikres på mange forskellige måder ⁽⁷⁾. Som tidligere anført har medlemsstaterne forskellige muligheder for at sikre udførelsen af forsyningspligtigheder, lige fra en åbning af markedet, over pålæggelse af forpligtelse til alment tjenesteudbud til indrømmelse af eksklusive eller specielle rettigheder til en enkelt tjenesteudbyder eller et begrænset antal udbydere, med eller uden tilrådgivningsstillelse af finansiering.
26. Med hensyn til spørgsmålet om finansiering fastslog De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans for nylig, at kompensation, der ydes af staten til en virksomhed i forbindelse med opfyldelse af en forsyningspligt, udgør statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1 ⁽⁸⁾. Selv om kompensationen ikke er omfattet af undtagelserne i artikel 73 eller 87, kan den alligevel være forenelig med EF-traktaten på grundlag af artikel 86, stk. 2. Dette er tilfældet, når alle de gældende betingelser er opfyldt, og

⁽⁵⁾ Sag C-159/94, EDF (1997).

⁽⁶⁾ Jf. Kommissionens årsberetninger om konkurrencepolitikken.

⁽⁷⁾ Som et eksempel på foreneligheden af støtte til public service-radio og tv-aktiviteter med konkurrencelovgivningen på grundlag af artikel 86, stk. 2, henvises til Kommissionens beslutning af 24.2.1999 i sag NN 70/98, Kinderkanal og Phoenix, (EFT C 238, 1999, s. 3), og Kommissionens beslutning af 29.9.1999 i sag NN 88/98, BBC News 24 (EFT C 78/2000, s. 6).

⁽⁸⁾ Sag T-106/95, FFSA (1997); sag T-46/97, SIC (2000); sag C-174/97P, FFSA (1998).

komensationen ikke overstiger de nettoomkostninger, der er forbundet med den opgave, der er overdraget virksomheden. Kommissionen mener, at det, såfremt kompensationsbeløbet er fastsat for en passende periode på grundlag af en åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende procedure, kan antages, at støtten er forenelig med traktatens statsstøtteregler⁽⁹⁾.

27. Før det undersøges, hvorvidt en given forsyningspligtigydelse kan omfattes af en undtagelse i medfør af artikel 86, er det hensigtsmæssigt at undersøge, om fællesskabsreglerne vedrørende konkurrence og det indre marked overhovedet finder anvendelse. I den forbindelse skal der tages hensyn til tre forhold: sondringen mellem økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter, indvirkningen på handelen mellem medlemsstater samt Fællesskabets politik i forbindelse med aftaler af ringe betydning.

28. De i artikel 86 fastsatte betingelser omhandler tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Generelt gælder konkurrencereglerne og bestemmelserne vedrørende det indre marked ikke for ikke-økonomiske aktiviteter og har derfor ingen virkning for almennyttige tjenesteydelser i det omfang, disse ydelser udgør ikke-økonomiske aktiviteter. Det betyder, at anliggender, som hører ind under udøvelsen af offentlig myndighed (indre og ydre sikkerhed, retsvæsen, diplomati m.m.), ikke er omfattet af konkurrencereglerne og bestemmelserne vedrørende det indre marked. Derfor kommer artikel 86 og de heri fastsatte betingelser ikke på tale. EF-Domstolen har f.eks. fastslået, at et organ, der kontrollerer og fører tilsyn med luftrummet og opkræver afgifter for anvendelsen af dets luftnavigationssystem⁽¹⁰⁾, eller et privatretligt organ, der fører forureningstilsyn i en havn⁽¹¹⁾, udøver beføjelser, der typisk henhører under en offentlig myndighed og ikke er af økonomisk karakter.

29. Heller ikke ydelser i tilknytning til undervisningstjenester og obligatoriske socialsikringsordninger er omfattet af konkurrencereglerne og bestemmelserne vedrørende det indre marked. Hvad angår det førstnævnte område har EF-Domstolen afsagt kendelse om, at staten ved at

⁽⁹⁾ For anvendelse af samme princip: se forslag til forordning om landtransport (KOM(2000) 7 af 26.7.2000, s. 9) og direktivet om gennemsuelighed, Kommissionens direktiv 2000/52/EF af 26.7.2000 om ændring af direktiv 80/723/EØF (EFT L 193 af 29.7.2000).

⁽¹⁰⁾ Sag C-364/92, SAT/Eurocontrol (1994).

⁽¹¹⁾ Sag C-343/95, Diego Calí (1997).

oprette og vedligeholde et sådant system ikke søger fortjeneste, men opfylder sin pligt over for befolkningen på det sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige område⁽¹²⁾. For så vidt angår det sidstnævnte område har EF-Domstolen fastslået, at organisationer, der har til opgave at forvalte offentlige socialsikringsordninger såsom obligatorisk sygesikring, der er baseret på nonprofit- og solidaritetsprincippet, og hvor de udbetalte ydelser ikke står i forhold til de obligatoriske bidrags størrelse, varetager en udelukkende social funktion og ikke udøver en økonomisk aktivitet⁽¹³⁾.

30. Ifølge Domstolens retspraksis⁽¹⁴⁾ vil mange aktiviteter, som gennemføres af organisationer, der hovedsagelig varetager sociale opgaver, og som er nonprofit-orienterede og ikke tager sigte på at deltage i industriel eller kommerciel virksomhed, normalt ikke være omfattet af Fællesskabets konkurrenceregler og bestemmelser vedrørende det indre marked. Hertil henregnes en række ikke-økonomiske aktiviteter, der forestås af organisationer som fagforeninger, politiske partier, kirker og religiøse samfund, forbrugersammenslutninger, videnskabelige foreninger, velgørende foreninger samt nødhjælpsorganisationer. Hvis en sådan organisation i forbindelse med udførelsen af en opgave af almen interesse deltager i økonomiske aktiviteter, vil anvendelsen af fællesskabsreglerne på disse økonomiske aktiviteter imidlertid være baseret på de i denne meddelelse fastsatte principper under hensyntagen til det sociale og kulturelle miljø, hvori de pågældende aktiviteter gennemføres. I sådanne tilfælde vil Kommissionen på grundlag af mere generelle overvejelser over anvendelsen af sine skønsebeføjelser desuden undersøge, om der af hensyn til Fællesskabets interesser skal indledes en procedure i overensstemmelse med de forpligtelser, EF-traktaten pålægger den.

31. Det skal endvidere påpeges, at Fællesskabets konkurrence-lovgivning kun finder anvendelse, såfremt den omhandlede aktivitet kan formodes at påvirke handelen mellem medlemsstater. På samme måde finder traktatens bestemmelser om fri udveksling af tjenesteydelser ikke anvendelse, når alle aspekter af de pågældende aktiviteter afvikles inden for en enkelt medlemsstat.

32. Hvad angår antitrust-reglerne (EF-traktatens artikel 81 og 82) vil en aktivitet, som kun påvirker markedet i ringe grad — hvilket kan være tilfældet for en række forsyningspligtigydelse af lokal karakter — normalt ikke påvirke

⁽¹²⁾ Sag 263/86, Humbel (1988).

⁽¹³⁾ Forenede sager C-159/91 og C-160/91, Poucet (1993).

⁽¹⁴⁾ Sag C-109/92, Wirth (1993).

handelen mellem medlemsstater og vil derfor ikke være omfattet af fællesskabsreglerne⁽¹⁵⁾. I den forbindelse skal også nævnes, at aftaler af ringe betydning ikke er omfattet af Fællesskabets konkurrenceregler, hvilket Kommissionen har givet en detaljeret redegørelse for⁽¹⁶⁾. Også her gælder det, at mange lokale tjenesteydelser højst sandsynligt vil blive anset for at være af ringe betydning, og Kommissionen vil derfor ikke skulle forfølge påståede overtrædelser af antitrust-reglerne i en sådan sammenhæng.

33. Med hensyn til Kommissionens undersøgelse af foreneligheden med statsstøtteregeleer forholder det sig ganske vist sådan, at selv om der er tale om et relativt lille støttebeløb eller en relativt lille modtagervirksomhed, udelukker det ikke på forhånd muligheden for påvirkning af handelen inden for Fællesskabet. Ifølge fast retspraksis er der imidlertid kun tale om påvirkning af handelen mellem medlemsstater, hvis modtagervirksomheden udøver en økonomisk aktivitet, som involverer handel mellem medlemsstater. Kommissionen fastsætter desuden tærskler, hvorunder statsstøtteregeleer ikke anses for at finde anvendelse⁽¹⁷⁾. Som et resultat heraf vil mange lokale tjenesteydelser højst sandsynligt falde uden for statsstøtteregeleer anvendelsesområde.

34. Offentlig støtte til udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som kan formodes at påvirke handelen, skal desuden undersøges i lyset af traktatens særlige bestemmelser om statsstøtte med henblik på at fastslå, om den falder ind under undtagelsen i fornævnte artikel 86, stk. 2, eller andre specifikke undtagelsesbestemmelser. Af særlig interesse er de i artikel 73 omhandlede undtagelser vedrørende støtte inden for transportområdet og undtagelserne i artikel 87, stk. 3, litra d), vedrørende

støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven⁽¹⁸⁾. De betingelser, der skal være opfyldt, for at en aktivitet kan anses for at være forenelige med fællesmarkedet i henhold til artikel 87, stk. 3, er fastsat i forskellige rammebestemmelser og retningslinjer, herunder rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (SMV)⁽¹⁹⁾, rammebestemmelser for statsstøtte til virksomheder i dårligt stillede byområder⁽²⁰⁾, beskæftigelsesstøtte⁽²¹⁾ og uddannelsesstøtte⁽²²⁾, statsstøtte med regionalt sigte⁽²³⁾, statsstøtte til miljøbeskyttelse⁽²⁴⁾ og til forskning og udvikling⁽²⁵⁾.

35. De principper, der er fastsat i denne meddelelse, gælder for alle økonomiske sektorer. Efter anmodning fra Det Europæiske Råd udarbejdede Kommissionen i 1998 en rapport til Ministerrådet om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse i banksektoren⁽²⁶⁾, der var baseret på et spørgeskema udsendt til alle medlemsstaterne. Af Kommissionens undersøgelse fremgik det, at en del medlemsstater mener, at visse kreditinstitutter varetager opgaver, som udgør tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Der er tale om opgaver, som hovedsagelig vedrører fremme af små og mellemstore virksomheder, tildeling af

⁽¹⁵⁾ Efter EF-Domstolens praksis (forenede sager C-215/96 og C-216/96, Bagnasco (1999)) er der tale om påvirkning af handelen mellem medlemsstater, når det på grundlag af samtlige objektive, retlige eller faktiske forhold med tilstrækkelig sandsynlighed kan forudsiges, at den pågældende adfærd kan øve en sådan indvirkning på handelen mellem medlemsstater, at den kan hindre virkeliggørelsen af et enhedsmarked mellem medlemsstaterne. Ved etableringen af disse kriterier skal der tages hensyn til parternes stilling og betydning på det relevante marked.

⁽¹⁶⁾ Meddelelse om aftaler af ringe betydning, der ikke falder ind under EF-traktatens artikel 81, stk. 1 (EFT C 372 af 9.12.1997, s. 13).

⁽¹⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen om de minimis-støtteordninger, EFT C 68 af 6.3.1996, s. 9, der skal følges op af en forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtteordninger, udkast offentliggjort i EFT C 89 af 28.3.2000, s. 6.

⁽¹⁸⁾ For at kunne omfattes af en undtagelse fra forbuddet mod statsstøtte i henhold til artikel 87, stk. 3, litra d), skal støtten anvendes til kulturelle formål, f.eks. filmproduktion. Se bl.a. Kommissionens beslutning af 29.7.1998 om ikke at gøre indsigelse mod Frankrigs støtteordning til fordel for filmproduktion (N 3/98, EFT C 279/1998) og de efterfølgende beslutninger om ikke at gøre indsigelse mod støtteordninger til fordel for filmproduktion i Tyskland (Bund) (N 4/1998, beslutning af 21.4.1999, EFT C 272/1999, s. 4, Irland (N 237/2000, beslutning af 28.6.2000, endnu ikke offentliggjort i EFT), Nederlandene (N 486/1997, beslutning af 25.11.1998, EFT C 120/1999, s. 2 og Sverige (N 748/1999, beslutning af 2.2.2000, EFT C 134/2000, s. 3). Som det fremgår af disse beslutninger, giver artikel 87, stk. 3, litra d), mulighed for at yde støtte til filmproduktion i overensstemmelse med de særlige forhold, der gør sig gældende i den enkelte medlemsstat, og navnlig for fleksibilitet i bedømmelsen af støtte til smalle film og lavbudgetfilm. Afhængigt af resultaterne af gennemgangen af støtteordningerne i andre medlemsstater vil Kommissionen vurdere behovet for mere præcise rammebestemmelser. Dette vil ske i tæt samråd med medlemsstaterne (se Kommissionens meddelelse af 14.12.1999: »Principper og retningslinjer for Fællesskabets audiovisuelle politik i den digitale tidsalder«, KOM(1999) 657 endelig udg.).

⁽¹⁹⁾ Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (SMV) (EFT C 213 af 23.7.1996, s. 4); vil blive fulgt op af en gruppefritagelse. Forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, udkast offentliggjort i EFT C 89 af 28.3.2000, s. 15.

⁽²⁰⁾ EF-rammebestemmelser for statsstøtte til virksomheder i dårligt stillede byområder, (EFT C 146 af 14.5.1997, s. 6).

⁽²¹⁾ Retningslinjer for beskæftigelsesstøtte, (EFT C 334 af 12.12.1995, s. 4).

⁽²²⁾ Rammebestemmelser for støtte til uddannelse, (EFT C 343 af 11.11.1998, s. 10); vil blive fulgt op af en gruppefritagelse. Forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på uddannelsesstøtte, udkast offentliggjort i EFT C 89 af 28.3.2000.

⁽²³⁾ Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte (EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9).

⁽²⁴⁾ Fællesskabsrammebestemmelser for statsstøtte til miljøbeskyttelse, (EFT C 72 af 10.3.1994, s. 3).

⁽²⁵⁾ EF-rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling, (EFT C 45 af 17.2.1996, s. 5).

⁽²⁶⁾ Rapport fra Kommissionen til Ministerrådet, »Services of general economic interest in the banking sector«, vedtaget af Kommissionen den 17.6.1998 og forelagt ØKOFIN-Rådet den 23.11.1998.

eksportkreditter eller garantistillelse for sådanne kreditter, lån til socialt boligbyggeri, finansiering af infrastrukturprojekter og regionaludvikling. To medlemsstater anser en gruppe kreditinstitutters levering af en omfattende finansiel infrastruktur, som yder territorial dækning som angivet i punkt 10, for at være en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse. Rapporten konkluderer, at foreneligheden af sådanne ordninger og opgaver med EF-traktatens artikel 86, stk. 2, skal undersøges fra sag til sag.

36. I takt med markedsudviklingen og den teknologiske udvikling vil de offentlige myndigheder og tjenesteudbydere blive konfronteret med nye usikkerhedsmomenter med hensyn til anvendelsen af EF-lovgivningen. Kommissionen vil derfor fortsætte overvejelserne over, hvorledes den bedst kan udnytte de disponible instrumenter til at øge den juridiske sikkerhed. Når den har indvundet flere erfaringer med håndteringen af nye spørgsmål, der måtte opstå på forsyningspligtområdet, vil den bidrage til en yderligere afklaring af EF-reglernes anvendelsesområde og kriterierne for forenelighed med de relevante regler. Dette vil i overensstemmelse med fast praksis foregå i tæt samråd med medlemsstaterne. Instrumenterne hertil vil bl.a. være meddelelser, retningslinjer og bestemmelser om gruppefritagelse.

4. ERFARINGER MED LIBERALISERINGEN AF VISSE FORSYNINGSPLIGTYDELSER

37. På det tidspunkt, da 1996-meddelelsen blev offentliggjort, var der truffet beslutning om liberalisering af markederne for flere omfattende forsyningspligttydelser som led i programmet for gennemførelse af det indre marked, men det var endnu for tidligt at sige noget om liberaliseringens virkninger for ydelsernes kvalitet, pris og tilgængelighed. I nogle sektorer, navnlig telesektoren, er dette ikke længere tilfældet. Men generelt mangler der stadig rettidige kvalitetsdata om nøgleaspekter, der kan danne grundlag for en vurdering af erfaringerne med disse ydelser. Den mest omfattende information vedrører telekommunikation og lufttransport. For energisektoren foreligger der en betydelig mængde data vedrørende prisniveauer, og Kommissionen har nu iværksat en undersøgelse, der bygger på de undersøgelser, Eurostat har foretaget med henblik på løbende overvågning af »konkurrenceindikatorer«, en række faktorer, der indikerer det reelle konkurrenceniveau på markedet. Endvidere har Kommissionen nu modtaget svar fra medlemsstaterne på spørgsmål vedrørende omfanget af almene tjenesteudbud og disses mål i gas- og elektricitetssektoren, og den er på grundlag heraf ved at udarbejde en meddelelse, der skal tjene som et benchmarking-redskab med henblik på at opretholde og forbedre public service-standarderne.

38. At dømme ud fra de foreliggende oplysninger synes liberaliseringen af tjenesterne under programmet for gennemførelse af det indre marked at have haft en positiv indvirkning på forsyningspligttydelsernes tilgængelighed, kvalitet

og prisoverkommelighed. Dette er dog ikke ensbetydende med, at tjenesterne nødvendigvis fungerer tilfredsstillende. Andre faktorer spiller også ind, såsom prisen på det udstyr, der kræves til tilslutning, trafikal overbelastning og forskellige former for konkurrencebegrænsende praksis samt manglen på effektive klagemuligheder for brugere i tilfælde, hvor tjenesterne ikke fungerer efter hensigten. Som følge heraf er den fulde fordel af liberaliseringen endnu ikke mærkbar inden for alle samfundsområder eller i alle dele af Fællesskabet.

39. Alment tjenesteudbud, navnlig definitionen af specifikke forpligtelser i forbindelse med alment tjenesteudbud, er en central ledsageforanstaltning til liberaliseringen af bl.a. telekommunikationssektoren i Den Europæiske Union. Definitionen af og garantien for alment tjenesteudbud sikrer, at etablerede tjenesters tilgængelighed og kvalitet opretholdes for alle brugere og forbrugere under overgangen fra monopol til konkurrencebaserede markeder. Inden for åbne, konkurrencebaserede telemarkeder defineres alment tjenesteudbud som kvalitativt tilfredsstillende minimumstjenester, der er tilgængelige for alle brugere og forbrugere til en overkommelig pris. Disse bestemmelser danner udgangspunkt for konkurrencebaserede forbedringer af servicekvaliteten og prisniveauet.

4.1. Telekommunikation

40. Alment tjenesteudbud, som det er defineret i fællesskabslovgivningen på telekommunikationsområdet, omfatter adgang til en tjeneste for taletelefoni og til tale-, data- og telefaxoverførsel via modem (dvs. adgang til Internet). Brugere skal have adgang til internationale og nationale opkald på det faste offentlige telefonnet og til alarmtjenester. Definitionen omfatter desuden adgang til nummerfortegnelsestjenester, oplysningstjenester, offentlige betalingsfoner og særlige faciliteter for handicappede og personer med særlige sociale behov. Den omfatter ikke mobiltelefoni og bredbåndsadgang til Internet.

41. Hvad angår taletelefoni fremgår det af en nylig undersøgelse⁽²⁷⁾, at 96 % af de europæiske husstande har adgang til taletelefoni i hjemmet. Lidt over halvdelen af de resterende husstande er enten ikke interesseret eller har alternative muligheder. Mindre end 2 % har ikke adgang til taletelefoni af økonomiske årsager. Siden begyndelsen af 1998 har alle forbrugere nydt godt af betydelige prisnedsættelser — alene inden for det første år blev priserne sat ned med 40 % for internationale opkald, 30 % for langdistanceopkald og 30 % for regionale opkald; for lokale opkald er der imidlertid ikke sket nævneværdige prisfald. I perioden 1997-1999 er prisen faldet med over 40 % for gennemsnitsforbrugere.

⁽²⁷⁾ Gallup Europe, rapporten: »The situation of telecommunications services in the regions of the European Union«, april 2000.

42. Konkurrencen har medført en hurtig udbredelse af mobiltelefoni. Indtrængningsgraden er siden liberaliseringens start øget fra 11 % til 48 % af befolkningen. Det ser især ud til at være lavindkomsthusholdningerne, der alene benytter sig af mobiltelefoni (6 % mod 2 % af højindkomsthusholdningerne), idet brugergraden dog generelt stiger i takt med indkomsten. Dette viser, at en mobiltelefon for et betydeligt antal lavindkomsthusholdninger udgør et acceptabelt alternativ til fastnettelefoni, også selv om der ikke er fastsat forpligtelser til alment tjenesteudbud på dette område.
43. Da internetadgang via tredjegenationsmobiltelefoni og tv vil mindske afhængigheden af computere (der gælder for 33 % af EU-husholdningerne) til dette formål, forventes indtrængningsgraden at stige meget hurtigt i løbet af de næste fem år.
44. Abonnenter i landdistrikter ser ikke ud til at være forfordelt hvad angår den geografiske fordeling af vigtige tjenester. Husholdninger i landdistrikter har rent faktisk mere telefonudstyr end husholdninger i storbyområder. Efter alt at dømme har indkomsten langt større indflydelse på tjenesterne end land/by-skellet.

4.2. Transport

45. Den gradvise åbning af markederne for lufttransport blev afsluttet den 1. juli 1998. I Kommissionens meddelelse fra sidste år vurderes følgerne af ti års liberalisering⁽²⁸⁾. Liberaliseringen af luftfarten har ført til en stigning i antallet af luftfartsselskaber fra 132 i 1993 til 164 i 1998. De etablerede nationale selskabers markedsandel har været jævnt faldende, og antallet af ruter med mere end to selskaber er blevet tredoblet siden 1992. Tilbudspriser på billetter er blevet mere udbredt, mens der til gengæld er sket en vedvarende stigning i priserne for fuldt fleksible billetter, der er to gange så høje som tilbudspriserne.
46. Graden af konkurrence på en rute har en væsentlig indvirkning på prisen for lufttransport. Billetpri sniveauet falder i takt med, at et marked udvikler sig fra et monopol til et duopol og videre til et mere åbent marked. Prisnedsættelsen for billetter på businessclass i forbindelse med overgangen fra monopol til tre eller flere selskaber er på 10 %, for billetter i økonomiklassen på 17 % og for tilbudspriser på 24 %.
47. En række faktorer forsinket eller mindsker effekten af liberaliseringen. Adgang til ankomst- og afgangstider og begrænsninger i lufthavnskapaciteten udgør et stort problem for nytilkomne selskaber. Loyalitetsordninger

som frequent-flyer-programmer favoriserer selskaber med store netværk, som giver passagererne større chancer for at samle og anvende FFP-point. Dette går især ud over omkostningseffektive, små selskaber. De høje omkostninger, der er forbundet med ground handling-service, og dennes lave kvalitet tilføjer et fast omkostningselement, som mindsker nytilkomne selskabers mulighed for at konkurrere på prisen. Endelig medfører trafikbelastningen og den ringe udnyttelse af det disponible luftrum, at ydelsens kvalitet bliver ringere og forsinkelser hyppigere.

48. Nogle af disse problemer kan løses ved pålæggelse af forpligtelser til offentlig tjeneste. Valget af rute og opfyldelsen af de pålagte standarder er underlagt Kommissionens kontrol. Siden 1993 er der pålagt forpligtelser til offentlig tjeneste på mere end 100 ruter inden for Fællesskabet, fortrinsvis i Frankrig, Irland og Portugal, men også i Sverige, Tyskland, Italien og Det Forenede Kongerige. Det repræsenterer dog kun en meget lav procentdel af den samlede lufttrafik i Fællesskabet.
49. Som følge af markedsudviklingen undergår passagerbefordringstjenesterne i jernbane- og vejsektoren store forandringer i øjeblikket. Flere operatører er gået ind på markedet i andre medlemsstater. Sideløbende hermed er medlemsstaterne begyndt at åbne hjemmemarkederne for konkurrence. Harmonisering af et vist konkurrenceniveau og minimumskrav til gennemsigtighed i forbindelse med tildelingen af tjenstekontrakter blev anset for nødvendige forudsætninger for at sikre en høj kvalitet. Kommissionen har foreslået nye rammebestemmelser⁽²⁹⁾, som kan sikre, at offentlige transportvirksomheder af konkurrencemæssige årsager nødsages til at tilbyde passagererne en bedre service, holde omkostningerne under kontrol og sikre det højeste sikkerhedsniveau.

4.3. Energi

50. Sammenlignet med telesektoren og lufttransportsektoren foreligger der langt færre oplysninger om indvirkningen af liberaliseringen i energisektoren på forsyningspligtighederne. Åbningen af elektricitets- og gassektoren er således af for ny dato til, at der kan drages operationelle konklusioner. I de fleste EU-lande, med undtagelse af Belgien, Danmark og Irland, har husholdningerne nydt godt af en prisnedsættelse i perioden mellem juli 1996 og januar 2000 på gennemsnitligt 5,2 %. Små virksomheder har oplevet større nedsættelser, på gennemsnitligt 7,9 %, om end med betydelige stigninger i Danmark og Grækenland.

⁽²⁸⁾ KOM(1999) 182 endelig udg. af 20.7.1999.

⁽²⁹⁾ KOM(2000) 7 af 26.7.2000, s. 9.

4.4. Forbrugernes vurdering af forsyningspligtigheder

51. Som led i Eurobarometer-meningmålingerne ⁽³⁰⁾ blev der stillet en række spørgsmål til de adspurgte husstande om deres syn på en række forsyningspligtigheder. Undersøgelsen supplerer de mere detaljerede data for telesektoren, der er indsamlet i forbindelse med den tidligere nævnte rapport. Resultaterne er interessante, for så vidt som de giver mulighed for en sammenligning mellem forskellige typer ydelser. Det er imidlertid ikke muligt at sige noget om, hvorledes ydelserne har udviklet sig over tid. Væsentlige forskelle i svarenes karakter medlemsstaterne imellem kunne tyde på, at forventningerne til ydelserne udgør en afgørende faktor for den oplevede tilfredsgrad. Af denne grund er sammenligninger mellem de forskellige typer ydelser formodentlig mere oplysende end svarene i sig selv.

52. Forbrugertilfredsheden med en række aspekter (adgang, pris, kvalitet, tilgængelig information, betingelser, klagemuligheder) blev målt enkeltvis for en fastsat kurv af ydelser bestående af telefoni, elektricitet, gas- og vandforsyning, posttjenester, bytransport og mellembyes jernbanetjenester. Såvel adgangen til som udnyttelsen af de forskellige ydelser varierede betydeligt — f.eks. har lidt under 13 % ikke adgang til gasforsyning. Omkring 7 % anførte, at de ikke havde adgang til mellembyes jernbanetjenester, og 5 % havde ikke adgang til lokale transporttjenester. Elektricitet, postvæsen og vandforsyning var de tjenester, der kom tættest på universel tilgængelighed. At dømme ud fra svaret »ikke relevant« på efterfølgende spørgsmål ser det ud til, at den faktiske udnyttelsesgrad følger tjenesternes fysiske tilgængelighed.

53. Med hensyn til priser fik posttjenesterne den bedste placering, efterfulgt af offentlige forsyningsvirksomheder. Alligevel kan der udledes en betydelig utilfredshed med det nuværende prisniveau af den kendsgerning, at over 30 % af respondenterne anså priserne for at være urimelige eller overdrevent høje. Telefoni og langdistancejernbanetjenester påkaldte sig de mest negative svar. Kvalitetsvurderingerne er generelt gode, undtagen for transport og i mindre grad posttjenester. Hvis man kombinerer prisvurderingen med kvalitetsvurderingen, ser langdistancejernbanetjenesterne ikke ud til at fungere særlig godt. Ifølge forbrugerne er det de offentlige forsyningsvirksomheder (elektricitet, gas- og vandforsyning), der bedst opfylder deres forventninger, mens holdningen til kommunikation og lokaltransport er mere blandet. Behandlingen af klager får ligeledes en lav placering, hvilket fremgår af, at for hver af de omhandlede tjenester svarede over 45 % af respondenterne, at behandlingen af deres klager havde været enten dårlig eller yderst dårlig.

⁽³⁰⁾ Eurobarometer nr. 53 fra juli 2000: »The Europeans and Services of General Interest«.

5. ET EUROPÆISK PERSPEKTIV

54. Fællesskabets målsætninger er de samme som hidtil: at bidrage til at forbedre den europæiske økonomis konkurrenceevne på et stadig mere åbent verdensmarked; at forbedre forbrugerbeskyttelsen og øge forbrugernes tillid ved bl.a. at sikre dem et større udvalg, bedre kvalitet og lavere priser og styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed. Forsyningspligtigheder spiller en central rolle i bestræbelserne på at opfylde disse målsætninger. Effektive ydelser er en afgørende faktor, når der skal træffes beslutning om placering af produktionsvirksomhed, både for de virksomheder, der benytter dem, og de arbejdstagere, der bor i området. Et netværk af tjenesteydelser af almen interesse er af største vigtighed for den sociale samhørighed; omvendt er det et oplagt tegn på affolkning af et landdistrikt eller tilbagegang for en by, hvis sådanne tjenesteydelser forsvinder. Fællesskabets mål er dels at opretholde ydelserne og dels at gøre dem mere effektive.

55. Ved forfølgelsen af disse mål tager Fællesskabet behørigt hensyn til subsidiaritetsprincippet. Iagttagelse af dette princip, i særdeleshed respekten for medlemsstaternes frihed til at definere, hvad de forstår ved en forsyningspligtighed, kræver en grundig undersøgelse af, hvilke roller de forskellige myndighedsniveauer skal varetage med hensyn til reguleringen af disse ydelser. Kommissionen vil give en mere detaljeret redegørelse for sin holdning til dette spørgsmål i sin hvidbog om forvaltningspraksis.

56. Traktatens nye artikel 16 anerkender eksplicit den rolle, som tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse spiller for den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, og det anføres, at Fællesskabet har pligt til at sikre vilkår, der gør det muligt at opfylde deres opgaver. Disse tjenesteydelsers betydning blev understreget af stats- og regeringscheferne på topmødet i Lissabon i marts 2000 ⁽³¹⁾:

»Det Europæiske Råd finder det vigtigt, at der i forbindelse med det indre marked og en videnbaseret økonomi tages fuldt hensyn til traktatens bestemmelser om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse og til de virksomheder, som det pålægges at levere sådanne tjenesteydelser.«.

57. Såvel denne politiske erklæring som de igangværende ændringer peger på et behov for en proaktiv holdning til forsyningspligtigheder, som inkorporerer den strategi, der er baseret på udviklingen af det indre marked, og går endnu længere. I denne ånd vil Kommissionen i partnerskab med de nationale, regionale og lokale myndigheder fortsat arbejde på at fremme et europæisk perspektiv på

⁽³¹⁾ Det Europæiske Råd i Lissabon, 23. og 24.3.2000, formandskabets konklusioner (SN 100/00, punkt 19).

forsyningspligtigheder, der vil være til fordel for borgerne på tre fronter: bedst mulig udnyttelse af åbningen af markederne, styrkelse af den europæiske samordning og solidaritet og udformning af andre fællesskabsbidrag til støtte for forsyningspligtigheder.

5.1. Bedst mulig udnyttelse af markedsåbningen

58. Åbningen af markederne for økonomiske tjenesteydelser, navnlig netværksydelser, og den tilsvarende indførelse af forpligtelser til offentlig tjeneste eller alment tjenesteudbud skal nødvendigvis foregå i overensstemmelse med de særlige forhold, der gør sig gældende i den enkelte sektor, herunder den allerede opnåede grad af markedsintegration. Det fælles mål er at sikre imødekomme af borgernes behov via udviklingen af et konkurrencebaseret indre marked. Dette mål blev kraftigt understreget af Det Europæiske Råd i Lissabon, som opfordrede til at fremskynde liberaliseringen af gas- og elektricitetssektoren og af transport- og posttjenesterne og desuden anmodede Kommissionen om at udarbejde forslag samt en situationsrapport til dets møde i foråret 2001.

59. Kommissionen vil fortsat følge nedenstående principper i sin politik for åbning af markederne:

— Anvendelse af evalueringsværktøj til at bedømme tjenester, der varetager forsyningspligtigheder, med hensyn til drift, ydelse og konkurrenceevne med henblik på at fremme tilpasningen af tjenesterne til den teknologiske udvikling (som øger de grænseoverskridende muligheder for at levere tjenesteydelser inden for det indre marked), og af nye brugerbehov og krav til sådanne ydelser. De overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker vil sammen med rapporten om deres gennemførelse og Kommissionens årlige meddelelse »Økonomisk reform: Rapport om Fællesskabets produkt- og kapitalmarkeder« (Cardiff-rapporten)⁽³²⁾ danne grundlag for bl.a. en regelmæssig vurdering af, hvordan tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse fungerer i det indre marked. For bestemte sektorer, navnlig telesektoren, offentliggøres der periodiske oversigter over lovændringer og virkningerne heraf⁽³³⁾; en sådan fremgangsmåde vil med fordel kunne generaliseres til alle de sektorer, for hvilke der findes rammebestemmelser på fællesskabsplan⁽³⁴⁾.

— Anvendelse af en trinvis fremgangsmåde baseret på høringer af de forskellige aktører, herunder forbrugerne. Kommissionen vil også fremover forberede

ændringer af lovrammerne med forelæggelse af grøn-bøger⁽³⁵⁾ ledsaget eller suppleret af yderligere hørings-faser⁽³⁶⁾.

— Styrkelse af gennemsigtigheden i forbindelse med offentlige og private leverandørers udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, navnlig hvad angår kontrollen med konkurrencefordrejende adfærd. Kommissionens direktiv om ændring af det såkaldte gennemskuellighedsdirektiv⁽³⁷⁾ tager sigte på at øge gennemskuelligheden ved at udvide reglerne om regnskabsmæssig adskillelse, der i øjeblikket kun gælder for bestemte sektorer, til at gælde for enhver virksomhed, som en medlemsstat har indrømmet særlige eller eksklusiv retigheder i henhold til traktatens artikel 86, stk. 1, eller som har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse i henhold til traktatens artikel 86, stk. 2, og som modtager statsstøtte under den ene eller den anden form, herunder tilskud, subsidier eller kompensation, i tilknytning til den almenyttige tjeneste, den har fået overdraget, og som samtidig udfører andre aktiviteter.

60. For at den europæiske økonomi bedst muligt kan udnytte de muligheder, der ligger i åbningen af markederne, er det vigtigt, at der snarest træffes afgørelse om Kommissionens forelagte forslag. Kommissionen forventer, at de nye lovrammer for telekommunikation, baseret på dens forslag til et rammedirektiv og fire særdirektiver⁽³⁸⁾, bliver vedtaget i 2001, i overensstemmelse med den tidsplan, der blev fastsat på Det Europæiske Råd i Lissabon⁽³⁹⁾ for virkeliggørelsen af det indre marked. Kommissionen regner ligeledes med, at Rådet og Europa-Parlamentet snarest muligt vedtager dens forslag vedrørende posttjenester og transport⁽⁴⁰⁾.

⁽³²⁾ Som eksempel på relevante grøn-bøger kan nævnes: »Borgernes transportnetværk — Fuld udnyttelse af potentialet i den offentlige personbefordring i Europa« (KOM(95) 601); »Mod fair og effektiv prissætning på transportområdet — Politiske muligheder for at internalisere de eksterne omkostninger ved transport inden for Den Europæiske Union« (KOM(95) 691); »Udvikling af et fælleseuropæisk nummereringssystem — Grøn-bog om en nummereringspolitik for teletjenester i Europa« (KOM(96) 590); »Grøn-bog om konvergens mellem telekommunikationssektoren, mediesektoren og informationsteknologisektoren og de lovgivningsmæssige implikationer heraf — Mod en informationssamfundsstrategi« (KOM(97) 623).

⁽³⁶⁾ Se f.eks. meddelelsen »Den offentlige høring om udkast til meddelelse fra Kommissionen om anvendelse af konkurrencereglerne på postsektoren og navnlig vurderingen af visse statslige foranstaltninger i relation til posttjenesterne« (KOM(96) 480), i forlængelse af Kommissionens grøn-bog »Udvikling af det indre marked for posttjenester« (KOM(91) 476); meddelelsen »Resultaterne af den offentlige høring om revurdering af kommunikationslovgivningen i 1999 og vejledende principper for de nye rammebestemmelser« (KOM(2000) 239).

⁽³⁷⁾ Kommissionens direktiv 2000/52/EF af 26.7.2000 om ændring af direktiv 80/723/EØF (EFT L 193 af 29.7.2000, s. 75).

⁽³⁸⁾ Se bilag I.

⁽³⁹⁾ Det Europæiske Råd i Lissabon, 23. og 24.3.2000, formandskabets konklusioner (SN 100/00, punkt 17).

⁽⁴⁰⁾ KOM(2000) 319 af 30.5.2000 og bilag I om transport.

⁽³²⁾ KOM(1999) 10 af 20.1.1999, KOM(2000) 26 af 26.1.2000.

⁽³³⁾ »Femte rapport om gennemførelsen af lovpakken for telesektoren«, (KOM(1999) 537 af 11.11.1999).

⁽³⁴⁾ Kommissionen er i øjeblikket ved at gennemgå den lovgivningsmæssige reform og servicestandarderne i gas- og elektricitetssektoren.

61. Ud fra samme betragtninger og med særligt henblik på at sikre, at offentlige og private tjenesteydere behandles ens, har Kommissionen forelagt et forslag⁽⁴¹⁾, der bl.a. giver mulighed for at fritage de sektorer og tjenester, som er omfattet af direktiv 93/38/EØF (vand- og energiforsyning, transport og telekommunikation), når de i en given medlemsstat er underlagt effektiv konkurrence, efter at den pågældende aktivitet er blevet liberaliseret i overensstemmelse med den relevante EF-lovgivning. Liberaliseringen i telesektoren har allerede fået indvirkning på anvendelsen af reglerne om offentlige kontrakter. I overensstemmelse med bestemmelserne i direktiv 93/38/EØF anførte Kommissionen i en meddelelse⁽⁴²⁾, at den betragter størstedelen af de omhandlede tjenester i EU (med nogle få undtagelser) som faldende uden for anvendelsesområdet for direktiv 93/38/EØF.

5.2. Styrkelse af europæisk samordning og solidaritet

62. Den stigende europæiske integration inden for visse sektorer tyder på et tilsvarende behov for øget europæisk samordning med henblik på overvågning af forvaltningsmyndigheders og operatørers virksomhed. De institutionelle ordninger vil variere afhængigt af den opnåede grad af markedsintegration og eventuelle udestående problemer, også hvad angår nationale forvaltningsmyndigheders effektivitet.

63. Med henblik på at lette evalueringen af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse kunne Kommissionen foretage en undersøgelse af medlemsstaternes samlede resultater med hensyn til udførelsen af disse tjenesteydelser og de retlige rammers effektivitet. En sådan undersøgelse skal tage særligt hensyn til samspillet mellem forskellige infrastrukturnetværk og målsætningerne for omkostnings-effektivitet, forbrugerbeskyttelse og økonomisk, social og territorial samhørighed.

64. Den særlige plads, som tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse indtager blandt Unionens fælles værdier, som anerkendes i traktatens artikel 16, kræver en tilsvarende anerkendelse af forbindelsen mellem adgangen til forsyningspligtigheder og europæisk borgerskab. Mens medlemsstaterne har udstrakt frihed med hensyn til valg af midler til at nå de solidaritetsmål, forsyningspligtighederne har til formål at fremme, kan der være behov for en fælles grunddefinition af begrebet almen interesse. Efter Kommissionens mening er bestemmelserne vedrørende adgang til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse i udkastet til charter om de grundlæggende rettigheder et vigtigt skridt i denne retning.

⁽⁴¹⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter om vand- og energiforsyning samt transport (KOM(2000) 276, 10.5.2000).

⁽⁴²⁾ EFT C 156 af 3.6.1999, s. 3.

5.3. Andre fællesskabsbidrag til støtte for forsyningspligtigheder

65. Fællesskabsengagementet i forsyningspligtigheder går længere end til udviklingen af det indre marked, herunder instrumenter til sikring af kvalitetsstandarder, samordning af forvaltningsmyndighedernes virksomhed og af evalueringen af aktiviteterne. Andre fællesskabsinstrumenter og -foranstaltninger har de samme målsætninger vedrørende forbrugerbeskyttelse og økonomisk, social og territorial samhørighed, og også de bidrager til, at tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse kan opfylde deres mission. Sådanne bidrag har til formål at styrke den nationale, regionale og lokale indsats, men under ingen omstændigheder at træde i stedet for denne. For så vidt angår udviklingen siden offentliggørelsen af Kommissionens meddelelse om forsyningspligtigheder fra 1996 skal særligt nævnes følgende:

— Kommissionens og medlemsstaternes vedtagelse af en udviklingsplan for Fællesskabet, der udstikker rammerne og de vigtigste strategiske muligheder for udvikling af det europæiske territorium.

— Gennemførelsen af programmet for etablering af trans-europæiske net i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået af stats- og regeringscheferne, og de sektorspecifikke retningslinjer, der er vedtaget af Rådet og Europa-Parlamentet. En revision af retningslinjerne for transportnettet forventes at sætte yderligere skub i virkeliggørelsen af målene på dette område.

— Initiativet vedrørende etablering af et europæisk forskningsområde med henblik på forbedring af samordningen af medlemsstats- og fællesskabspolitikkerne⁽⁴³⁾, herunder aspekter vedrørende »territorialisering« af forskningsnetværk og elektroniske netværk.

— Kommissionens vedtagelse af handlingsplanen på det forbrugerpolitiske område 1999-2001, hvori forsyningspligtigheder er fastsat som et prioriteret område.

— e-Europa-handlingsplanen til fremme af et informationssamfund med plads til alle, der tager sigte på at fremskynde udnyttelsen af digitale teknologier i hele Europa. Med henblik herpå fokuserer handlingsplanen på adgang til overkommelige priser, udvikling af de fornødne færdigheder og på foranstaltninger til fremme af udnyttelsen af Internet (f.eks. e-undervisning, e-sundhed, e-forvaltning).

66. Den horisontale forbrugerbeskyttelseslovgivning finder anvendelse på alle forsyningspligtigheder. Denne lovgivning omhandler spørgsmål af grundlæggende interesse for forbrugerbeskyttelsen, såsom urimelige aftalevilkår og fjernsalg. Der er imidlertid behov for en effektiv og ikke-

⁽⁴³⁾ »Mod et europæisk forskningsrum« (KOM(2000) 6 af 18.1.2000).

diskriminerende håndhævelse af såvel den horisontale som den sektorspecifikke forbrugerlovgivning i hele EU. Hertil kræves en systematisk indsats, der bl.a. omfatter et tættere administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne, de nationale forvaltningsmyndigheder, tjenesteudbydere og forbrugerrepræsentanter.

67. Inden for rammerne af Verdenshandelsorganisationen, mere specifikt inden for rammerne af den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser, er Fællesskabet ligeledes forpligtet til at opretholde sine tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Det skal bemærkes, at GATS-overenskomsten bevarer WTO-medlemmernes suveræne ret til at regulere økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter inden for deres territorium og til at sikre opfyldelse af legitime offentlige mål. Selv på områder, hvor der er indgået forpligtelser, har landene således mulighed for at opretholde de kvalitetsstandarder og sociale målsætninger, som udgør værdigrundlaget for deres respektive samfund. Når dette er sagt, må det undgås, at medlemsstaternes legitime ret til at etablere en lovgivningsramme, der kan sikre, at tjene-

stedelsessektoren fungerer efter hensigten, uretmæssigt anvendes som en handelshindring.

68. Forsyningspligtigheder i tilknytning til velfærdsopgaver og social beskyttelse henhører under national og regional kompetence. Ikke desto mindre spiller Fællesskabet en anerkendt rolle med hensyn til at fremme samarbejdet og samordningen på disse områder. Kommissionen bidrager således til at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne inden for områder, der er relateret til reformen af den sociale beskyttelse. Efter Rådets godkendelse af meddelelsen om modernisering af den sociale beskyttelse⁽⁴⁴⁾ og mandatet fra Det Europæiske Råd i Lissabon til Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse, vil Kommissionen intensivere sin indsats med hensyn til overvågning af reformen og fremme af den socialpolitiske debat og hermed bidrage til at skabe europæisk konsensus på dette område.

⁽⁴⁴⁾ »En samordnet strategi til modernisering af den sociale beskyttelse« (KOM(1999) 347 af 14.7.1999).

BILAG I

DEN AKTUELLE SITUATION I ENKELTE SEKTORER

For visse forsyningspligtigheds vedkommende er markederne blevet åbnet på grundlag af lovgivningen vedrørende det indre marked og EU's konkurrencepolitik. I dette afsnit gennemgås udviklingen i nogle sektorer, der er omfattet af fællesskabsreglerne. Afsnittet dækker ikke hele udbuddet af forsyningspligtigheder, og ikke-økonomiske tjenester er slet ikke medtaget⁽⁴⁵⁾.

Elektronisk kommunikation

Siden 1990 har Kommissionen gradvis etableret en omfattende lovgivningsramme for liberaliseringen af telekommunikationsmarkedet. Denne politik har ved at øge konkurrencen haft en betydelig indvirkning på markedets udvikling og har bidraget til fremkomsten af en stærk kommunikationssektor i Europa og sikret private forbrugere og erhvervs-kunder flere valgmuligheder, lavere priser samt innovative tjenester og applikationer.

I henhold til de eksisterende lovgivningsrammer skulle alle teletjenester og -netværk være liberaliseret fra januar 1998. Det har betydet, at denne sektor, der traditionelt har været underlagt statsmonopol, nu har udviklet sig til en dynamisk industri, der er udrustet til at drage fuld nytte af det globale marked.

Grundlaget for den nye lovgivningsramme har været det politiske mål at fremme vækst, jobskabelse og konkurrenceevne under hensyn til forbrugerinteresserne ved at sikre et bredt udvalg af leverandører og tjenesteydelser og fremme innovation, konkurrencedygtige priser samt servicekvaliteten.

Den lovgivning, der var vedtaget med henblik på liberaliseringen i 1998, er blevet revideret i lyset af markedsudviklingen, den teknologiske udvikling og erfaringerne med gennemførelsesprocessen. Mange områder af telekommunikationsmarkedet i EU er fortsat domineret af de etablerede operatører på trods af et stigende antal operatører og tjenesteudbydere. Lovrevisionen giver mulighed for at sikre, at lovgivningen bidrager til at styrke udviklingen af konkurrence og forbrugernes valgmuligheder og til fortsat at beskytte almenyttige formål. Med henblik herpå indeholder den nye lovramme, som får virkning fra 1. januar 2002, fem nye direktiver⁽⁴⁶⁾ bl.a. et, som specielt omhandler forsyningspligtigheder — »Forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og tjenester«.

⁽⁴⁵⁾ Jf. punkt 28-30.

⁽⁴⁶⁾ Se <http://www.ispo.cec.be/infosoc/telecompolicy/review99/Welcome.html>

Forpligtelsen til alment tjenesteudbud, som Fællesskabet har anmodet medlemsstaterne om at pålægge tjenesteudbydere, sikrer levering af en bred vifte af grundlæggende tjenesteydelser. Den eksisterende lovramme for almene tjenesteudbud kræver, at alle brugere, uanset hvor de bor, skal have adgang til minimumsydelser af en nærmere bestemt kvalitet til en overkommelig pris. Lovgivningen indeholder detaljerede bestemmelser vedrørende de ydelser, der leveres inden for rammerne af et alment tjenesteudbud, fremgangsmåden ved pålæggelse af særlige forpligtelser og markedsdeltagerens finansiering af nettoomkostninger i tilknytning til sådanne forpligtelser. Denne overordnede holdning til alment tjenesteudbud er opretholdt i det foreslåede nye direktiv.

Oplysninger fra medlemsstaterne viser, at en sådan afbalancering af forpligtelser til alment tjenesteudbud med den fortsatte åbning af markedet har tilskyndet operatørerne til at indtage en dynamisk holdning til princippet om alment tjenesteudbud. Mens de formelle lovrammer fastsætter krav om garanterede minimumstjenester, har den stigende konkurrence tilskyndet virksomhederne til at tilbyde nye takstpakker og aftalevilkår, som yderligere forbedrer de ydelser, forbrugerne kan forvente som standardydelser i hele Fællesskabet. Dette fremgår klart på mobilkommunikationsområdet, som ikke er pålagt særlige forpligtelser til alment tjenesteudbud, men hvor den skærpede konkurrence har medført hurtig innovation, bl.a. et omfattende udbud af forudbetalte tjenestemuligheder. Den nyeste undersøgelse ⁽⁴⁷⁾ i Fællesskabet viser, at en betydelig procentdel af brugerne nu vælger mobiltjeneste (i stedet for fastnetstjenester), og at lavindkomsthusholdninger med lige så stor sandsynlighed som højindkomsthusholdninger alene har mobilabonnement.

Posttjenester

Den eksisterende lovgivning ⁽⁴⁸⁾ har åbnet ca. 3 % af det europæiske marked for posttjenester (dvs. brevforsendelser, der vejer 350 g eller derover og fem gange grundtaksten). Syv medlemsstater (Danmark, Tyskland, Finland, Italien, Nederlandene, Sverige, Spanien) har i visse henseender åbnet markedet mere end krævet i postdirektivet.

Den 30. maj 2000 vedtog Kommissionen et nyt forslag til direktiv om en yderligere åbning af 20 % af markedet for posttjenester i 2003 (fuldstændig åbning af markedet for ekspres- og kurerpost og udgående grænseoverskridende post, nedsættelse af vægt/pris-grænsen til 50 g og 2,5 gange grundtaksten for alle andre brevforsendelser). Endvidere udvides forbrugerrettighederne med hensyn til klageadgang og tvistbilæggelse til at gælde for alle operatører og ikke alene for postvæsenet.

I det eksisterende direktiv defineres »befordringspligt« som en tjeneste, der har til formål at sikre, at »brugerne overalt på den pågældende medlemsstats område til enhver tid har adgang til et udbud af posttjenester af nærmere fastlagt kvalitet til priser, der er overkommelige for brugere«. Endvidere definerer postdirektivet de mindsteydelser, befordringspligten skal omfatte, nemlig daglig afhentning og omdeling (mindst fem dage om ugen) af brev/postforsendelser på op til 2 kg og pakker på op til 10 kg samt rekommanderede forsendelser og forsendelser med angiven værdi. Medlemsstaterne skal under alle omstændigheder sikre, at postpakker på op til 20 kg fra andre medlemsstater omdeles inden for deres område, og de kan vælge at forhøje vægtgrænsen for medtagelse af postpakker under befordringspligten til højst 20 kg. Endelig fastsætter postdirektivet europæiske standarder for servicekvalitet for grænseoverskridende postbefordring i den »hurtigste standardkategori«, når en sådan findes. En national forvaltningsmyndighed, der er uafhængig af postvirksomhederne, er ansvarlig for at sikre opfyldelsen af de i direktivet fastsatte forpligtelser.

Medlemsstaterne kan for tjenester, der ikke er omfattet af eneret, og som ikke hører under befordringspligten, indføre generelle tilladelsesprocedurer, såfremt dette er nødvendigt for at garantere, at væsentlige behov kan opfyldes. For tjenester, der ikke er omfattet af eneret, men som hører under befordringspligten, kan medlemsstaterne udstede individuelle tilladelser, såfremt det er nødvendigt for at garantere, at væsentlige behov kan opfyldes, og sikre de tjenester, som er omfattet af befordringspligten. Medlemsstaterne kan også udstede tilladelser til alternative operatører med henblik på at opfylde befordringspligten i bestemte geografiske områder. Endelig kan der oprettes en udligningsfond for at sikre opfyldelsen af befordringspligten, såfremt denne pligt indebærer en urimelig økonomisk byrde for de befordringspligtige virksomheder.

De hidtidige erfaringer har vist, at befordringspligten opretholdes i hele Unionen, også i de syv medlemsstater, som i visse henseender har åbnet markedet mere end krævet i postdirektivet. Generelt er postoperatører, herunder de befordringspligtige virksomheder, blevet mere effektive, og tjenesterne er blevet forbedret sammenlignet med situationen for nogle år tilbage (det gælder udbuddet af tjenester og servicekvaliteten for både indenlandsk og grænseoverskridende post). Et godt eksempel på sådanne forbedringer er servicekvaliteten i forbindelse med grænseoverskridende forsendelser, der sendes som »A — prioritaire«, hvor 84 % af forsendelserne var fremme tre dage efter afsendelse i 1997, mens dette i 1999 gjaldt for 91 % af forsendelserne.

Postsektoren forventes at gennemgå en hurtig udvikling i løbet af de kommende år, eftersom elektronisk post sandsynligvis vil erstatte traditionel post i et vist omfang, og eftersom automatiseringen af posthåndteringen vil øge produktiviteten og skabe behov for nye eller forbedrede tjenester (e-handel vil kræve effektive logistiknet til levering af varer og tjenesteydelser i hele Unionen). Da der er mulighed for løbende at udvikle begrebet befordringspligt, vil alle brugere kunne sikres adgang til de pågældende tjenester.

⁽⁴⁷⁾ Kommissionens undersøgelse »The situation of telecommunications services in the regions of the EU«, april 2000, gennemført af EOS Gallup.

⁽⁴⁸⁾ Kommissionens direktiv 97/67/EF (EFT L 15 af 21.1.1998, s. 14).

Transport

1. Liberalisering

Traktaten afspejler de udfordringer, der gjorde sig gældende på tidspunktet for åbningen af transportmarkedet for fællesskabsdækkende konkurrence, og i artikel 70 indføres udtrykket den fælles transportpolitik. Hermed anerkendte medlemsstaterne, at såvel etablering af indre transportmarkeder som liberalisering og opfyldelse af public service-mål spiller en central rolle i det, der reelt er en integreret politik. Fællesskabet har således valgt en gradvis liberalisering af transportmarkederne for at sikre, at sikkerhedsstandarderne og væsentlige public service-mål opfyldes. Der er gjort betydelige fremskridt med hensyn til åbningen af markederne for EU-dækkende konkurrence:

Luftransport

Den gradvise åbning af markederne begyndte i 1987 og strakte sig frem til 1993, da »den tredje luftfartspakke«⁽⁴⁹⁾ trådte i kraft. Luftransporten inden for Fællesskabet var fuldt liberaliseret pr. 1. april 1997, da luftfartsselskaber fik ret til at udføre cabotageflyvning i medlemsstater, hvor de ikke selv er etableret.

I henhold til fællesskabslovgivningen fra 1996⁽⁵⁰⁾ blev ground handling-ydelser for egen-handlings vedkommende liberaliseret i lufthavne med en årlig trafik på mindst 1 mio. passagerbevægelser pr. 1. januar 1998. Leveringen af ground handling-ydelser til tredjepart har været liberaliseret siden den 1. januar 1999 (i lufthavne med en årlig trafik på mindst 3 mio. passagerbevægelser, næste skridt er 2 mio. passagerer pr. 1. januar 2001).

Søtransport

Liberaliseringen er fuldt gennemført inden for international transport mellem medlemsstater. I henhold til fællesskabslovgivningen⁽⁵¹⁾ blev cabotagesejlads liberaliseret den 1. januar 1993. Midlertidig fritagelse blev indrømmet Frankrig, Italien, Spanien, Portugal og Grækenland. Den sidste sektor, der blev liberaliseret i disse medlemsstater var ø-cabotage, som blev åbnet den 1. januar 1999 med undtagelse af to sektorer i Grækenland, som har en ekstra midlertidig fritagelse indtil den 1. januar 2004. I havnesektoren vil den fremtidige fællesskabslovgivning tage fat på spørgsmålet om markedsadgang og finansiering.

Vejtransport

Den første åbning fandt sted i 1969 via en ordning med fællesskabskvoter for international kørsel. I 1992 blev denne ordning erstattet af en fællesskabstilladelsesprocedure⁽⁵²⁾, som gav adgang til EU-markeder på grundlag af objektive kvalitetskriterier. Fællesskabslovgivningen førte til en fuldstændig afskaffelse af kvantitative begrænsninger for cabotagetjenester pr. 1. juli 1998⁽⁵³⁾.

Adgangen til det internationale marked for personbefordring har været liberaliseret siden den 1. juni 1992⁽⁵⁴⁾. De respektive bestemmelser fastsætter markedsadgangsbetingelser for de forskellige former for vejtransportydelser (lejlighedsvis kørsel, rutekørsel, pendulkørsel og speciel rutekørsel). Cabotagerettigheder, bortset fra national rutekørsel, blev indført i to forordninger⁽⁵⁵⁾, og siden den 1. januar 1996 har der været fri adgang i henhold til en tilladelsesordning.

Markedet for kombinerede transporttjenester (en restriktiv definition, der har til formål at hindre, at vejtransport bliver det dominerende aspekt i en kombineret transport) har været fuldt liberaliseret siden den 1. juli 1993⁽⁵⁶⁾.

⁽⁴⁹⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 2407/92 af 23. juli 1992 om udstedelse af licenser til luftfartsselskaber, Rådets forordning (EØF) nr. 2408/92 af 23. juli 1992 om EF-luftfartsselskabers adgang til luftruter inden for Fællesskabet, Rådets forordning (EØF) nr. 2409/92 af 23. juli 1992 om billetpriser og rater inden for luftfart.

⁽⁵⁰⁾ Rådets direktiv 96/67/EF af 15. oktober 1996 om adgang til ground handling-markedet i Fællesskabets lufthavne (EFT L 272 af 25.10.1996, s. 36).

⁽⁵¹⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 af 7. december 1992 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport i medlemsstaterne (cabotagesejlads).

⁽⁵²⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 881/92 om adgang til markedet for vejgodstransport i Fællesskabet, som udføres fra eller til en medlemsstats område eller gennem en eller flere medlemsstaters områder (EFT L 95 af 9.4.1992, s. 1).

⁽⁵³⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 4059/89 (EFT L 390 af 30.12.1989, s. 3), Rådets forordning (EØF) nr. 3118/93 (EFT L 279 af 12.11.1993, s. 1).

⁽⁵⁴⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 684/92 af 16. marts 1992 om fælles regler for international personbefordring med bus (EFT L 74 af 20.3.1992, s. 1).

⁽⁵⁵⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 2454/92 af 23. juli 1992 om betingelserne for transportvirksomheders adgang til at udføre personbefordring ad landevej i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende (EFT L 251 af 29.8.1992, s. 1), erstattet af Rådets forordning (EØF) nr. 12/98 af 11. december 1997 om betingelserne for transportvirksomheders adgang til at udføre personbefordring ad landevej i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende (EFT L 4 af 8.1.1998, s. 10).

⁽⁵⁶⁾ Rådets direktiv 92/106/EØF af 7. december 1992 om indførelse af fælles regler for visse former for kombineret godstransport mellem medlemsstaterne (EFT L 368 af 17.12.1992, s. 38).

Indre vandveje

Traditionelt har medlemsstaterne haft »turnusbefragtningsystemer«. I henhold til fællesskabslovgivningen⁽⁵⁷⁾ skulle medlemsstaterne have afskaffet disse systemer senest den 1. januar 2000, hvorefter der frit kan indgås kontrakt om udøvelse af national og international transportvirksomhed ad indre vandveje i Fællesskabet, ligesom priserne frit kan forhandles.

Jernbanetransport

Det blev efterhånden klart, at den eksisterende fællesskabslovgivning om markedsadgang, jernbaneselskabers organisatoriske og finansielle struktur, udstedelse af licenser og tildeling af spor, var for upræcis til at være effektiv. Kommissionen har derfor fremsat en række forslag⁽⁵⁸⁾ om styrkelse af disse aspekter. Heri udvides licensreglerne til at gælde for alle jernbanevirksomheder i Fællesskabet, og der etableres klare, generelle regler og procedurer for fastsættelse af afgifter og tildeling af kapacitet. Sidst, men ikke mindst, åbnes markederne for godstransport i Fællesskabets vigtigste jernbanenet. Pakken blev vedtaget af Kommissionen i juli 1998 og forelægges Rådet til vedtagelse i begyndelsen af 2001.

2. Generelle principper for public service-instrumenter

På alle de områder, hvor fællesskabslovgivningen har indført liberalisering, har det i praksis vist sig, at der er sikret et højt niveau af transportydelse af almen interesse. Lovgivningen indeholder bestemmelser om, hvilke instrumenter der kan bringes i anvendelse for at sikre mindstekvalitetsstandarder. Den skærpede konkurrence i luftfarts- og søtransportsektoren har ikke bragt leveringen af tjenesteydelser af almen interesse i fare, idet medlemsstaterne har truffet passende beskyttelsesforanstaltninger.

En nøglefaktor i denne proces har været vedtagelsen af en række foranstaltninger og politikker, som sikrer, at standarden af tjenesteydelser, der opfylder væsentlige behov af almen interesse, opretholdes og forbedres sideløbende med den gradvise markedsåbning, navnlig med hensyn til følgende:

- Garanti for betjening af ikke-rentable ruter. Når markederne åbnes, er det ofte nødvendigt at træffe foranstaltninger til at sikre fortsat betjening af ruter, der ikke er rentable. Dette kan gøres på to måder. Dels gennem direkte støtte, der ydes til alle transportvirksomheder, der betjener ruten, på et ikke-diskriminerende grundlag. Dels ved at indrømme enerettigheder til at udføre en bestemt tjeneste, med eller uden kompensation.

Som eksempel på enerettighedsordninger kan nævnes betjening af lufthavne og havne på øer og i fjerntliggende områder. Sådanne ordninger sikrer den grundlæggende mobilitet for beboere og erhvervsdrivende, som udøver deres aktiviteter i ovennævnte områder, såvel som de nødvendige vareleverancer.

I mange tilfælde skal der foretages en undersøgelse af disse ordningers overensstemmelse med statsstøttere reglerne. Kommissionen har hidtil i praksis godkendt sådanne ordninger, forudsat at de er udformet på en måde, der sikrer mindst mulig konkurrencefordrejning, og at de må anses for nødvendige for at sikre rimelige økonomiske vilkår. Hvis enerettigheder f.eks. er tildelt på grundlag af en åben, ikke-diskriminerende udbudsprocedure, betragtes de principielt som forenelige med traktaten.

- Garanti for opretholdelse af mindsteservicestandarder på en given rute. Når markederne åbnes, er det i transportsektoren ofte nødvendigt at sikre, at servicekvaliteten ikke falder, for så vidt som virksomhederne kan tænkes at prioritere omkostningsreduktion højere end kvalitet og planmæssighed. Dette kan være i strid med målsætningen for offentlige tjenesteydelser. For at tage højde for disse problemer fastsætter medlemsstaterne sædvanligvis nogle minimumsbetingelser for tildeling af driftslicenser, der på en ikke-diskriminerende måde gælder for alle potentielle nye operatører. Transport mellem øer og fastlandet sikres ofte gennem mindstekrav til planmæssighed, kapacitet og prissætning for passager- og varetransport. Direkte støtte kan komme på tale for at udligne meromkostninger forbundet med den pågældende ydelse. En sådan støtte anvendes f.eks. til at nedsætte billet- eller fragtpriisen. Støtten skal ydes til samtlige operatører på den pågældende rute på et ikke-diskriminerende grundlag.

Disse principper finder f.eks. anvendelse i luft- og landtransportsektoren.

⁽⁵⁷⁾ Rådets direktiv 96/75/EØF af 19.11.1996 (EFT L 304 af 27.11.1996, s. 12).

⁽⁵⁸⁾ KOM(98) 480 endelig udg., vedtaget af Kommissionen den 22.7.1998, (EFT C 321 af 20.10.1998, s. 6), og ændret forslag KOM(1999) 616 endelig udg., vedtaget af Kommissionen den 25.11.1999; forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/440/EØF om udvikling af Fællesskabets jernbaner; forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 95/18/EF om udstedelse af licenser til jernbanevirksomheder; forslag til Rådets direktiv om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet og opkrævning af afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur samt sikkerhedscertificering.

3. Eksempler fra transportsektoren

Lufttransport

Luftfartssektoren er et godt eksempel på, hvordan en fuldstændig liberalisering kan forenes med forpligtelser til offentlig tjeneste. Liberaliseringen i denne sektor var ledsaget af medlemsstaternes ret til at pålægge forpligtelser til offentlig tjeneste, såfremt de mener, at en rute er af vital betydning for den økonomiske udvikling i den region, hvor lufthavnen er beliggende. Der kan være tale om ruter, der betjener en lufthavn i et perifert beliggende område eller et udviklingsområde på en medlemsstats territorium eller en rute med et smalt passagergrundlag til en regional lufthavn. Inden for rammerne af en forpligtelse til offentlig tjeneste kan der pålægges standarder med hensyn til priser, antal pladser, hyppighed osv., såfremt et tilsvarende serviceniveau ikke ville kunne sikres, hvis luftfartsselskaberne alene tog hensyn til deres forretningsmæssige interesse. Valget af rute og de pålagte standarder er underlagt Kommissionens kontrol.

Når en rute er omfattet af en forpligtelse til offentlig tjeneste, er adgangen til denne rute fortsat åben for andre selskaber på betingelse af, at forpligtelsen til offentlig tjeneste opfyldes. Hvis ingen er villig til at betjene ruten, fordi den ikke er kommercielt interessant, kan medlemsstaterne beslutte kun at give driftstilladelse til ét luftfartsselskab i en periode på højst tre år. I så fald udvælges tjenesteleverandøren på grundlag af et offentligt udbud på fællesskabsplan.

Ud over muligheden for at pålægge forpligtelse til offentlig tjeneste kan medlemsstaterne yde støtte af social karakter. Spanien, Portugal og Frankrig har valgt at støtte ikke-rentable ruter på denne måde. Denne fremgangsmåde kan kombineres med pålæggelse af forpligtelse til offentlig tjeneste med henblik på at sikre et vist serviceniveau på den pågældende rute. Støtten har social karakter, hvis den kun omfatter særlige kategorier af passagerer som f.eks. børn og handicappede. I vanskeligt stillede områder - bl.a. øer - kan støtten omfatte hele områdets befolkning.

De to ovennævnte former for sikring af mindsteservicestandarder på ikke-rentable ruter har hidtil vist sig at fungere tilfredsstillende inden for lufttransport.

Landtransport

Harmonisering af kravene til et basalt konkurrenceniveau og mindstekrav til gennemsigthed ved tildeling af kontrakter om tjenesteydelser anses for nødvendig for at sikre en høj kvalitet. Kommissionen har vedtaget et udkast til forordning om offentlige tjenester inden for passagerbefordring ⁽⁵⁹⁾, som har til formål at sikre, at operatører, der udøver offentlig befordringsvirksomhed, er underlagt konkurrence i et sådant omfang, at de nødsages til at tilbyde passagererne bedre service, holde omkostningerne under kontrol og sikre det højeste mulige sikkerhedsniveau. Endvidere indeholder udkastet en udtrykkelig bestemmelse om, at transportmyndigheder er forpligtet til at etablere strukturer, der kan sikre kvalitet, integrerede tjenester og de ansattes interesser. En effektiv offentlig transportservice anses for at spille en væsentlig rolle for løsningen af problemet med trafikal overbelastning og miljøforurening.

Energi

I henhold til elektricitetsdirektivet ⁽⁶⁰⁾ skal medlemsstaterne åbne mindst 30 % af markedet for det indenlandske forbrug for EU-dækkende konkurrence i 2000, og i henhold til gasdirektivet ⁽⁶¹⁾ skal mindst 20 % af markedet for det indenlandske forbrug åbnes for konkurrence. Oprettelsen af et åbent og konkurrencebaseret indre marked for elektricitet og gas er sket gradvis. De første liberaliseringsdirektiver skulle være gennemført i medlemsstaterne henholdsvis den 1. februar 1999 ⁽⁶²⁾ ⁽⁶³⁾ og den 1. august 2000 ⁽⁶⁴⁾. På den måde fik de omhandlede sektorer mulighed for at tilpasse sig ændringerne og træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre opretholdelsen og udbygningen af forsyningspligtigheder på disse områder.

De to direktiver afspejler naturligvis de særlige forhold, der gør sig gældende i de to omhandlede sektorer, men de anlægger alligevel samme strategi: faseinddelte mindstekrav til åbning af efterspørgslen ⁽⁶⁵⁾, krav om tredjeparters adgang — på et ikke-diskriminerende grundlag — til net og basale faciliteter som gaslagre, krav om regnskabsmæssig adskillelse af transmissions- og distributionsfaciliteter og krav om effektiv regulering med henblik på at hindre diskriminering.

⁽⁵⁹⁾ KOM(2000) 7 af 26.7.2000.

⁽⁶⁰⁾ Direktiv 96/92/EF om fælles regler for det indre marked for elektricitet.

⁽⁶¹⁾ Direktiv 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas.

⁽⁶²⁾ Belgien og Irland havde et ekstra år, Grækenland to.

⁽⁶³⁾ Direktiv 96/92/EF om fælles regler for det indre marked for elektricitet.

⁽⁶⁴⁾ Direktiv 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas.

⁽⁶⁵⁾ Hvad angår elektricitet skulle medlemsstaterne åbne 28 % af den indenlandske efterspørgsel i 1999, stigende til 35 % ved udgangen af 2003. I gasssektoren skulle medlemsstaterne som et minimum åbne 20 % af efterspørgslen i 2000, stigende til 28 % i 2003.

I praksis er liberaliseringen imidlertid gået langt hurtigere i hele Fællesskabet end krævet i direktiverne og også hurtigere end forventet. Omkring 65 % af elektricitetsefterspørgslen og 80 % af den samlede gasefterspørgsel i EU er allerede blevet fuldt åbnet for EU-dækkende konkurrence, og de fleste medlemsstater har besluttet at gennemføre en fuldstændig liberalisering i løbet af de næste par år ⁽⁶⁶⁾. Selv om direktiverne gav medlemsstaterne mulighed for at træffe beslutning om fremgangsmåden, f.eks. med hensyn til tredjeparters adgang og regnskabsadskillelse, har så godt som alle medlemsstaterne valgt metoder, der generelt anses for at være de bedst egnede til at sikre en effektiv konkurrence.

Spørgsmålet om offentlig tjenestepligt er selvsagt af central betydning i forbindelse med liberaliseringen af disse markeder. I mange henseender må garanti for elforsyning, og i givet fald gasforsyning, til en rimelig pris til alle forbrugere i EU betragtes som en af de væsentligste offentlige tjenesteydelser. Begge direktiver indeholder derfor bestemmelser og sikkerhedsklausuler, der skal sikre, at væsentlige behov af almen interesse opfyldes, det gælder f.eks. forsyningssikkerhed, universel tilslutning til de overordnede elektricitetsnet til en rimelig pris og hensyntagen til svage grupper. På et liberaliseret marked tilgodeses disse mål ved fastsættelse af strenge betingelser for udstedelse af licens til markedsaktører.

Overholdelse af de højest mulige standarder i hele Fællesskabet har derfor været og vil fortsat være en afgørende forudsætning for liberalisering. Derfor giver både gas- og eldirektivet medlemsstaterne mulighed for at træffe de foranstaltninger, de anser for nødvendige for at sikre, at forsyningspligten opfyldes, og servicestandarderne opretholdes og forbedres.

Følgende mekanismer til sikring af opfyldelse af forsyningspligten bliver i stigende grad reglen i hele Europa:

— Netsikkerhed og -pålidelighed

De overordnede transmissions- og distributionsnet ⁽⁶⁷⁾ drives stadig af systemoperatører med monopolstilling. I den henseende er situationen stort set den samme som før liberaliseringen. Medlemsstaterne kan fortsat frit overdrage forvaltningen og driften af disse net til enten et offentligt selskab ⁽⁶⁸⁾, eller et privat. I begge tilfælde sikrer medlemsstaterne sædvanligvis, at enten en uafhængig kontrolinstans eller staten vurderer og kontrollerer standarderne. Netsikkerheden og -pålideligheden har altid været og er fortsat høj i Europa og er upåvirket af liberaliseringen.

— Forsyningssikkerhed

I henhold til direktiverne kan medlemsstaterne fortsat frit træffe de fornødne foranstaltninger til at garantere forsyningssikkerheden. Det kræves imidlertid, at sådanne foranstaltninger skal være nødvendige for at opfylde de tilsigtede mål, og de må ikke have en diskriminerende karakter. Medlemsstaterne kan f.eks. fastsætte bestemte krav til brændsel til ny elektricitetsproduktion, såfremt afhængigheden af én kilde bliver for stor, eller de kan træffe foranstaltninger til at sikre en passende bredde i gasforsyningskilderne.

— Ret til at blive tilsluttet netsystemet

Det er kun for elektricitetsforsyningsens vedkommende, at medlemsstaterne anser det for nødvendigt at eksplicite retten til tilslutning. I direktivet hedder det således, at »medlemsstaterne kan pålægge distributionselskaber en pligt til at forsyne kunder i et givet område. Tariffen for sådanne forsyninger kan være underlagt bestemmelser, f.eks. for at sikre ligebehandling af de berørte kunder«. Såfremt forsyningen af endelige kunder er liberaliseret, kan ejerne af distributionsnettet fortsat være forpligtet til at sikre universel tilslutning. Det er så op til den enkelte medlemsstat at beslutte, om de vil gøre udstedelsen af licens til selskaber, der sælger elektricitet til endelige kunder, betinget af, at de forsyner alle kunder i et givet område til samme pris.

— Beskyttelse af særlige forbrugergrupper

Eftersom elektricitets- og gasforsyning anses for væsentlige almene behov, er det nødvendigt med særlige bestemmelser, der sikrer, at svage samfundgrupper ikke udsættes for afbrydelser af forsyningen. På fuldt liberaliserede markeder sikres opfyldelsen af standarderne for offentlige tjenesteydelser via mindstebetingelser for udstedelse af licens til levering af gas og elektricitet. Hvis disse betingelser ikke opfyldes, kan licensen trækkes tilbage.

⁽⁶⁶⁾ I elektricitetssektoren har Det Forenede Kongerige, Finland, Sverige, Tyskland allerede åbnet 100 % af efterspørgslen. Belgien, Nederlandene, Danmark, Spanien vil gennemføre en fuldstændig åbning af deres efterspørgsel på mellemlang sigt.

⁽⁶⁷⁾ Med undtagelse af visse overlapninger i gasnetværket, navnlig i Tyskland.

⁽⁶⁸⁾ Nogle lande, bl.a. Spanien, er i gang med at overføre transmissionsnettet til offentlig eje.

— Servicestandarder

Det er klart i almenhedens interesse at sikre de højest mulige servicestandarder i tilknytning til el- og gasforsyning, som f.eks. den tid, det tager, før anmodninger om tilslutning imødekommes, og reparationer udføres, korrekt, og præcis fakturering såvel som kvaliteten af andre former for kundeservice. Det er af allerstørste betydning, at disse standarder opfyldes og forbedres på et liberaliseret marked. Erfaringen viser, at disse standarder opretholdes i forbindelse med liberalisering af markedet - navnlig af hjemmemarkedet - og det af to årsager. Dels fordi der altid stilles betingelser for tildeling af licens til at sælge elektricitet, bl.a. i form af krav om overholdelse af mindsteservicestandarder. De nationale forvaltningsmyndigheder øger og udvider disse standarder år for år. Dels fordi servicestandarder er et vigtigt område, hvor selskaberne konkurrerer, og konkurrence således fører til forbedringer. Resultatet er standarder, der ligger over de mindstestandarder, der er fastsat af forvaltningsmyndighederne eller staten.

De lovgivningsmæssige rammer, inden for hvilke den gradvise liberalisering af el- og gassektoren finder sted i Europa, har som målsætning at sænke priserne og sikre og forbedre tjenester af almen interesse. Erfaringen viser utvetydigt, at hvis der træffes de fornødne regulerende foranstaltninger, kan sådanne tjenester ikke alene opretholdes, men også udbygges på et konkurrencebaseret marked. I praksis forholder det sig sådan, at selv om direktiverne ⁽⁶⁹⁾ giver mulighed for at fravige de krav, der er fastsat i de samme direktiver, hvis det ikke er muligt på en mindre konkurrencebegrænsende måde at opfylde legitime public service-mål, har ingen medlemsstat fundet det nødvendigt at udnytte denne mulighed.

For at gennemføre ovennævnte mål kræves der naturligvis overvågning og i givet fald regulering. Mens mange af disse spørgsmål skal løses i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet - det er f.eks. op til den enkelte medlemsstat at fastsætte, hvor omfattende beskyttelsen mod forsyningsafbrydelse skal være - har Kommissionens indsats til formål at sikre det højeste niveau inden for alle typer tjenesteydelser af almen interesse overalt i Fællesskabet.

Radio og tv

Private tv-selskaber har hovedsagelig set dagens lys siden 1980'erne, og resultatet heraf er det nuværende system med både offentlig og privat radio- og tv-spredning. Behovet for både public service-virksomhed og privat kommerciel virksomhed anerkendes og støttes af såvel medlemsstaterne som Fællesskabet. Radio- og tv-sektoren er nu liberaliseret på fællesskabsplan.

Radio- og tv-medierne spiller en central rolle i moderne demokratiske samfund, navnlig for udviklingen og transmissionen af sociale værdier. Derfor har radio- og tv-sektoren lige siden sin fremkomst været omfattet af særlige regulativer i almenhedens interesse. Denne regulering er baseret på fælles værdier som udtryksfrihed og retten til at tage til genmæle, pluralisme, beskyttelse af copyright, fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed, beskyttelse af mindreårige og af den menneskelige værdighed samt forbrugerbeskyttelse.

Bestemmelser vedrørende iagttagelse af disse værdier håndhæves først og fremmest af medlemsstaterne i overensstemmelse med EF-lovgivningen. Protokollen om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne, som med Amsterdam-traktaten blev knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, anerkender betydningen af public service-radio- og tv-virksomhed og anfører, at medlemsstaterne har beføjelse til at definere og tilrettelægge public service-opgaver og finansieringen heraf, forudsat at dette ikke ændrer handels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser, idet der tages hensyn til opfyldelsen af disse public service-opgaver.

På fællesskabsplan etablerer direktivet »Fjernsyn uden grænser« en retlig ramme, der sikrer frihed til at levere radio- og tv-tjenester i det indre marked under behørigt hensyn til almenhedens interesse. Det ændrede direktiv »Fjernsyn uden grænser« er imidlertid endnu ikke omsat fuldt ud i national ret i alle medlemsstaterne. Endvidere påhviler det Kommissionen i henhold til EF-traktatens statsstøtteregele at hindre konkurrencebegrænsende adfærd til skade for forbrugerne, navnlig misbrug af dominerende stilling og - på grundlag af fusionskontrol - dannelse af oligopolistiske eller monopolistiske markedsstrukturer.

Det henhører under medlemsstaterne, i overensstemmelse med EF-lovgivningen at beslutte, om der skal etableres public service-radio- og tv-virksomhed og i givet fald at definere dens opgaver og finansieringsform. En sådan public service-virksomhed kan på grund af finansieringsformen være omfattet af EF-traktatens statsstøtteregele. Kommissionen skal sikre, at offentlig finansiering af public service-selskaber står i rimeligt forhold til de public service-opgaver, den pågældende medlemsstat har defineret, navnlig at offentlige compensationer ikke overstiger de nettoomkostninger, der er forbundet med den pågældende public service-opgave.

⁽⁶⁹⁾ Artikel 3, stk. 2, i begge direktiver.

Medlemsstaternes finansiering af public service-radio- og tv-selskaber har været emnet for en række klager, Kommissionen har modtaget fra private kommercielle selskaber, navnlig vedrørende offentlige radio- og tv-selskabers tilstedeværelse på reklamemarkedet ⁽⁷⁰⁾. Det skal bemærkes, at de påklagede forhold generelt drejer sig om finansieringsordninger, som omfatter både reklameindtægter og offentlige midler. Valget af finansieringsordning henhører under medlemsstaternes kompetenceområde, og der kan i princippet ikke gøres indsigelse mod valget af en todelt finansieringsordning (der kombinerer offentlige midler og reklameindtægter) frem for en finansieringsordning, der alene omfatter offentlige midler, forudsat at konkurrencen på de relevante markeder (f.eks. reklamemarkedet, markedet for køb og/eller salg af programmer) ikke påvirkes i et omfang, der strider mod Fællesskabets interesse. Kommissionen vil afslutte undersøgelsen af disse klager i løbet af de kommende måneder og vil i den forbindelse holde tæt samråd med medlemsstaterne.

Efter Kommissionens mening ændrer den digitale revolution ikke behovet for, at politikken på det audiovisuelle område identificerer relevante almene interesser og om fornødent beskytter dem ad lovgivningens vej. Den teknologiske udvikling kræver løbende evaluering af de anvendte midler og metoder for at sikre, at de til stadighed svarer til de tilsigtede mål.

Spørgsmålet om distributionsmidler (navnlig punkt til multipunkt eller punkt til punkt-transmission) er selvsagt stadig af stor vigtighed, men visse nye tjenester kan også gøre det nødvendigt at tage hensyn til andre faktorer ved vurderingen af regulerende tiltags nødvendighed og proportionalitet (f.eks. spørgsmålet om kodede eller ukodede udsendelser).

⁽⁷⁰⁾ Jf. Kommissionens »29. Beretning om konkurrencepolitikken (1999)«, s. 89 ff.

BILAG II

DEFINITION AF BEGREBER

Forsyningspligtigheder

Herved forstås tjenesteydelser, der leveres på et forretningsmæssigt eller ikke-forretningsmæssigt grundlag, og som de offentlige myndigheder betragter som værende af almen interesse og derfor pålægger bestemte forpligtelser til offentlig tjeneste.

Tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse

Dette begreb anvendes i traktatens artikel 86 og betegner ydelser af forretningsmæssig karakter, der tjener et almen-nyttigt formål. Medlemsstaterne kræver derfor, at de opfylder bestemte forpligtelser til offentlig tjeneste. Der er navnlig tale om ydelser inden for transport, energi og kommunikation.

Offentlig tjeneste

Dette udtryk har en dobbelt betydning, idet det både betegner det organ, der leverer ydelsen, og selve den ydelse af almen interesse, som organet har fået overdraget. For at fremme eller lette denne form for virksomhed af almen interesse kan de offentlige myndigheder pålægge de tjenesteudbydende virksomheder bestemte forpligtelser i forbindelse med de offentlige tjenester, de yder, f.eks. inden for land-, luft- og jernbanetransport samt energiforsyning. Forpligtelserne kan gælde på landsplan eller regionalt. Ofte forveksles begrebet offentlig tjeneste med begrebet offentlig sektor (herunder den offentlige forvaltning), dvs. at opgave forveksles med retlig status og målgruppe med ejerforhold. Med udtrykket offentlig tjeneste henvises nemlig til den opgave, der består i at levere en tjenesteydelse i almenhedens interesse, og til opgavens art. »Den offentlige sektor« betegner derimod tjenesteleverandørens retlige status som ejer af den pågældende tjeneste.

Alment tjenesteudbud

Dette begreb, navnlig definitionen af bestemte forpligtelser til alment tjenesteudbud, er en vigtig ledsageforanstaltning til liberaliseringen af f.eks. telekommunikationssektoren i Den Europæiske Union. Definitionen af og garantien for alment tjenesteudbud sikrer, at etablerede tjenesters tilgængelighed og kvalitet opretholdes i forbindelse med overgangen fra monopol til åbne, konkurrencebaserede markeder. I et miljø karakteriseret ved åbne, konkurrencebaserede telemarkeder er formålet med almene tjenesteudbud at sikre adgang for alle til minimumstjenester af nærmere bestemt kvalitet og til en overkommelig pris under hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i den enkelte medlemsstat.

Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for Kontrol med Fusioner og Virksomhedsovertagelser på sit 66. møde den 25. august 1999 om et udkast til beslutning vedrørende sag IV/M.1532 — BP Amoco/Atlantic Richfield

(2001/C 17/05)

(EØS-relevant tekst)

1. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den anmeldte transaktion udgør en fusion som defineret i fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b), og at den har fællesskabsdimension.
 2. Udvalget er enig i Kommissionens afgrænsning af de relevante produktmarkeder og de relevante geografiske markeder.
 3. a) Udvalget er ikke enig i Kommissionens holdning i henhold til udkastet til beslutning om, at transaktionen vil skabe en dominerende stilling, der vil begrænse den effektive konkurrence på markedet for gasrørledninger i den nordlige del af Nordsøen betydeligt.
b) Et flertal af udvalgets medlemmer er enig med Kommissionen i at transaktionen vil skabe en dominerende stilling, der vil begrænse den effektive konkurrence på markedet for gasrørledninger i den sydlige del af Nordsøen betydeligt. Et mindretal er uenigt.
c) Et flertal af udvalgets medlemmer er enig med Kommissionen i, at transaktionen vil skabe en dominerende stilling, der vil begrænse den effektive konkurrence på markedet for gasbehandlingsanlæg i den sydlige del af Nordsøen betydeligt. Et mindretal er uenigt.
 4. Udvalget er enig med Kommissionen i, at de tilsagn, BP Amoco har afgivet, fjerner de konkurrencemæssige betænkeligheder ved den anmeldte fusion. Udvalget mener ikke, at det er nødvendigt at kræve tilsagn vedrørende markedet for gasrørledninger i den nordlige del af Nordsøen.
 5. Udvalget er enig med Kommissionen i, at hvis de afgivne tilsagn om markedet for gasrørledninger i den sydlige del af Nordsøen og markedet for gasbehandlingsanlæg i den sydlige del af Nordsøen overholdes fuldt ud, er den anmeldte transaktion forenelig med fællesskabsmarkedet.
 6. Udvalget henstiller til Kommissionen, at den tager hensyn til de øvrige punkter, der er rejst under drøftelserne af denne sag.
 7. Udvalget henstiller, at denne udtalelse offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.
-

Meddelelse om ophør af antidumpingforanstaltninger

(2001/C 17/06)

Kommissionen meddeler herved, at gyldighedsperioden for de nedenfor anførte antidumpingforanstaltninger snart vil udløbe.

Denne meddelelse offentliggøres i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 384/96 af 22. december 1995⁽¹⁾ om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab.

Vare	Oprindelses- eller eksportland(e)	Foranstaltning	Reference	Dato for udløb
Ildfast chamottesten	Folkerepublikken Kina	Told	Forordning (EF) nr. 137/96 (EFT L 21 af 27.1.1996)	28.1.2001

⁽¹⁾ EFT L 56 af 6.3.1996, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2238/2000 (EFT L 257 af 11.10.2000, s. 2).

Meddelelse om bekræftelse af ægtheden af underskrifter tilhørende tjenestemænd ved Kontoret for Harmonisering det Indre Marked (Varemærker og Design)

(2001/C 17/07)

Europa-Kommissionen har den 19. september 2000 besluttet at bemyndige chefen for Kommissionens repræsentation i Spanien (Madrid) til at bekræfte ægtheden af underskrifter tilhørende tjenestemænd ved Kontoret for Harmonisering det Indre Marked (Varemærker og Design). Denne kan uddelegere den praktiske gennemførelse til en tjenestemand, der er udpeget hertil.

DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

Adfærdskodeks for god forvaltningsskik for Den Europæiske Investeringsbanks ansatte i deres forbindelser med offentligheden

(2001/C 17/08)

Artikel 1

Almindelige bestemmelser

I forbindelserne med offentligheden iagttager Den Europæiske Investeringsbanks, i det følgende benævnt »Bankens«, personale de principper, der er fastlagt heri, og som udgør adfærdskodeksen for god forvaltningsskik, herefter benævnt »kodeksen«. Ved »offentligheden« forstås EU-borgere samt fysiske og juridiske personer, som har deres bopæl eller registrerede forretningssted i en medlemsstat eller i et land, hvori Banken er aktiv.

Artikel 2

Personelt anvendelsesområde

Kodeksen finder anvendelse på medlemmerne af Bankens personale samt på andre personer, der arbejder for Banken som tjenesteydere, såfremt dette fremgår af deres arbejdsaftale med Banken.

Artikel 3

Materielt anvendelsesområde

1. Denne kodeks indeholder de generelle principper for god forvaltningsskik, som finder anvendelse på alle forbindelser mellem Bankens personale og offentligheden, medmindre disse forbindelser er underlagt særskilte bestemmelser, såsom reglerne for offentlig adgang til dokumenter.

2. Principperne i denne kodeks finder ikke anvendelse på forbindelserne mellem Banken og dens personale eller medkontrahenter eller på andre erhvervsrettede forbindelser.

Artikel 4

Lovformelighed

Medlemmerne af Bankens personale udfører deres hverv i overensstemmelse med lovgivningen og iagttager de i fællesskabsretten fastlagte bestemmelser og procedurer.

Artikel 5

Undgåelse af forskelsbehandling

1. Medlemmerne af Bankens personale sikrer i deres behandling af henvendelser fra offentligheden og i deres svar, at princippet om ligebehandling iagttages. Medlemmer af offentligheden, som er i samme situation, behandles på lignende måde.

2. Såfremt der gøres forskel i behandlingen, sikrer medlemmerne af Bankens personale, at dette er begrundet i objektive og relevante forhold i den pågældende sag.

3. Medlemmerne af Bankens personale undgår enhver uberettiget forskelsbehandling.

Artikel 6

Forbud mod misbrug af beføjelser

I overensstemmelse med deres forpligtelser undgår medlemmerne af Bankens personale at handle i modstrid med de beføjelser, de har fået tillagt som et led i udførelsen af deres hverv.

Artikel 7

Proportionalitet

1. Medlemmerne af Bankens personale handler rimeligt og redeligt.

2. I forbindelserne med offentligheden og i overensstemmelse med deres forpligtelser handler medlemmerne af Bankens personale altid i Bankens interesse uden at lade sig påvirke af personlige interesser eller forhold.

Artikel 8

Berettigede forventninger og konsekvens

1. Medlemmerne af Bankens personale følger Bankens sædvanlige administrative regler og forvaltningsskik.

2. De respekterer de berettigede og rimelige forventninger, som offentligheden har i lyset af Bankens hidtidige handlemåde.

Artikel 9

Høflighed

1. Medlemmerne af Bankens personale er forekommende, korrekte, høflige og imødekommende. Ved besvarelse af korrespondance, telefonopkald og e-post søger de så vidt muligt at være hjælpsomme og besvare de stillede spørgsmål.

2. Er et medlem af Bankens personale ikke ansvarligt for et givet anliggende, henviser han borgeren til den rette administrative enhed.

3. Sker der en fejl, undskylder medlemmerne af Bankens personale fejlen.

Artikel 10

Begæringer om oplysninger

1. Når et medlem af Bankens personale har ansvaret for et givet anliggende, giver han medlemmerne af offentligheden de oplysninger, de begærer. Han sørger for, at oplysningerne er tydelige og forståelige.

2. Såfremt en mundtlig begæring om oplysninger er for kompliceret eller for omfattende til at blive behandlet, råder medlemmet af Bankens personale borgeren til at indgive en skriftlig anmodning.

3. Såfremt et medlem af Bankens personale på grund af de ønskede oplysningers fortrolige karakter og især bankhemmeligheden ikke må give disse oplysninger, meddeler han årsagerne til, at han ikke kan give oplysningerne.

Artikel 11

Besvarelse af skrivelser på borgerens sprog

Medlemmerne af Bankens personale sikrer, at enhver borger, som skriver til Banken på et af de i traktaten omhandlede sprog, så vidt muligt modtager et svar på samme sprog.

Artikel 12

Bekræftelse af modtagelse

1. Inden for en periode på to uger fra modtagelsen bekræfter den rette administrative enhed modtagelsen af enhver skrivelse eller klage til Banken, medmindre der inden for samme periode kan sendes fyldestgørende svar.

2. I tilfælde af fejlagtig videresendelse af breve eller klager inden for Banken, videresender det medlem af Bankens personale, der modtager dem, uden ophold dem til den rette administrative enhed.

3. I bekræftelsen af modtagelsen anføres navnet på det medlem af Bankens personale, der varetager behandlingen af sagen, samt dennes administrative enhed.

4. Det er ikke nødvendigt at sende bekræftelse af modtagelsen eller svar i tilfælde, hvor skrivelser eller klager har karakter af misbrug som følge af deres overdrevent store antal eller på grund af gentagelser eller formålsløshed.

Artikel 13

Rimelig tidsfrist og begrundelse for svar

1. Medlemmerne af Bankens personale sikrer, at enhver anmodning eller klage til Banken uden unødigt forsinkelse besvares inden for en rimelig tidsfrist og under ingen omstændigheder senere end to måneder fra datoen for modtagelsen.

2. Såfremt en anmodning eller klage til Banken ikke kan besvares inden for ovennævnte tidsfrist på grund af anliggendets komplicerede beskaffenhed, underretter det rette medlem af Bankens personale snarest muligt afsenderen herom. I dette tilfælde fremsendes et definitivt svar så hurtigt som muligt til afsenderen.

3. Enhver besvarelse af anmodninger eller klager til Banken skal begrundes under tydelig anførelse af svarets årsager og begrundelse.

4. Såfremt det på grund af det store antal personer, som berøres af samme svar, ikke er muligt at give en detaljeret redegørelse for årsagerne til svaret, og hvor der derfor afgives et standardsvar, skal det kompetente medlem af Bankens personale sikre, at der gives en efterfølgende individuel begrundelse til de personer, som udtrykkeligt anmoder herom.

5. Medlemmerne af Bankens personale afholder sig fra at meddele svar til andre, indtil de(n) berørte person(er) er blevet underrettet.

Artikel 14

Registrering

Bankens administrative enheder registrerer de anmodninger, de modtager, og de svar, de giver.

Artikel 15

Databeskyttelse

1. Medlemmer af Bankens personale, der behandler personoplysninger om en borger, respekterer principperne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

2. I overensstemmelse med deres forpligtelser afholder medlemmerne af Bankens personale sig navnlig fra at behandle personoplysninger i ikke-legitimt øjemed eller at videregive sådanne oplysninger til uvedkommende.

Artikel 16

Klager

1. Medlemmerne af Bankens personale udøver deres hverv under overholdelse af borgernes rettigheder. Såfremt en borger mener, at de svar, han modtager, krænker hans rettigheder eller interesser, kan han indgive klage.

2. Klager indgives skriftligt til generalsekretæren for Banken inden for to måneder fra datoen for den skrivelse, som klagen vedrører.

3. Endvidere kan enhver EU-borger og enhver fysisk eller juridisk person, som har bopæl eller registreret forretningssted i en medlemsstat, indgive klager til ombudsmanden på de betingelser, der er beskrevet i artikel 195 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 17

Offentlighedens aktindsigt i kodeksen

1. Banken træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at denne kodeks i videst muligt omfang bekendtgøres for borgerne.

2. Banken udleverer et eksemplar af denne kodeks til enhver borger, som anmoder herom.

3. Denne kodeks offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 18

Ikrafttrædelse

Denne kodeks får virkning den dag, den offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

III

(Oplysninger)

KOMMISSIONEN

Ændring af bekendtgørelse om licitation over restitutionen ved udførsel af rug til alle tredjelande

(2001/C 17/09)

(De Europæiske Fællesskabers Tidende C 224 af 5. august 2000)

Side 30, punkt I »Genstand«, stk. 2 affattes således:

- »2. Den samlede mængde, der kan være genstand for fastsættelse af maksimumseksportrestitutionen som nævnt i artikel 4, stk. 1, i Kommissionens forordning (EF) nr. 1501/95 ⁽¹⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 2513/98 ⁽²⁾, er på ca. 500 000 tons.«

⁽¹⁾ EFT L 147 af 30.6.1995, s. 7.

⁽²⁾ EFT L 313 af 21.11.1998, s. 16.

Ændring af bekendtgørelse om licitation over restitutionen ved udførsel af blød livede til alle tredjelande undtagen en række AVS-lande

(2001/C 17/10)

(De Europæiske Fællesskabers Tidende C 219 af 1. august 2000)

Side 4, punkt 1 »Genstand«, stk. 2 affattes således:

- »2. Den samlede mængde, der kan være genstand for fastsættelse af maksimumseksportrestitutionen som nævnt i artikel 4, stk. 1, i Kommissionens forordning (EF) nr. 1501/95 ⁽¹⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 2513/98 ⁽²⁾, er på ca. 3 000 000 tons.«

⁽¹⁾ EFT L 147 af 30.6.1995, s. 7.

⁽²⁾ EFT L 313 af 21.11.1998, s. 16.